

SLOVENSKI NAROD.

Prislanec dan večer izvenemal nadele le prešene let volja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano v pošiljanjem na dom za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K, za vsa druga dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez interese, vpravišne naročnine se ne obra. — Za ostanke se plačuje od petdesetpet pett-vrsto po 14 h, če se ostanke tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Številki naj se izloči frankoval. — Recepti se na vrsto. — Uredništvo in upravitelstvo je v Knafljevi ulici št. 8. — Upravitelstvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, ostanke, t. j. administrativne stvari.

Uredništvo telefon št. 84.

Pisarniško številka po 10 h.

Upravitelstvo telefon št. 85.

Železnica Trebnje-St. Janž.

Na Dolenjskem, 24. sept.

Značilen dokaz nemške prepotentnosti, ki stoji pod mogočno zaščito avstrijske vlade, je nova železnica Trebnje-St. Janž. Po krajih, kjer ni niti enega odstotka Nemcev, kjer obdeluje slovenski kmet svoje vinograde in svoje polje, kjer prajo samo še porušeni gradovi, da je to nekdo krivično in nasilno vladal nemški graščak, da je pa tej vladil konec — po teh izključno slovenskih krajih, se zida železnica, ki bo vezala premovalnik Krmelj s svetom — in ob tej železnici se blišči po kolodvorih napisi: Johannistal, St. Janž — Nassenfuss, Feistritz, Mokronog, Bistrica itd. Ob prelazih na progi stoje svarične tablice z besedilom: *Achtung auf den Zug!* Pozor na vlak! Najprej torej nemška spačena imena, preostanki iz dobe nemške graščinske oblasti, in šele drugo mesto je milostno dovoljeno pristnim slovenskim, edino upravičenim imenom. Vodstvo železnice je s tem doseglo vrhunec nemške prevzetosti in oholosti, udarilo je Slovence — domačine zasmehovaje v obraz, pokazalo je na jasen, impertinenten način, da zaničuje tisto ljudstvo, po katerega zemlji bo žvižgal vlak, in dokumentiralo je, da brije norec iz domačinov-lastnikov dolenjske zemlje. Lahko je bilo to posmehovanje in zaničevanje ker si je bilo nemško stavbo vodstvo v sveti, da stoji pod širokim okriljem nemške vlade in nemškega ministristva.

Predvsem je treba poudarjati dejstvo, da je tisti del Dolenjske, po katerem se gradi železnica, izključno samoslovenski, da razven dveh ali treh ni tukaj nobenega Nemca-domačina. Že to dejstvo samo govori dovolj jasno, da nemških napisov sploh ne bi bilo treba. In vendar je nemški jezik celo na prvem mestu!!! Na slovenskem Koroškem, o katerem sanjajo Velenec prijetne sanje, da je popolnoma nemška pokrajina, je bilo vodstvo državnih železnic toliko pravično, da je dalo napraviti na novi karavanski progi nemško-slovenske napise. Na jesenišnem kolodvoru, na strani, ki je obrnjena proti Ljubljani, stoji slovensko ime pred nemškim: *Jesenice — Assling*. Če upoštevamo razmerje med Nemci in Slovenci na Koroškem, moramo priznati, da je ravno ravateljstvo državnih železnic vsaj relativno pravično, četudi le ponekod. Tudi na Jesenicah se nam je dal en del pravice: vsaj en napis je slovensko-nemški.

In na Dolenjskem, kjer se razmerje med Slovenci in Nemci z na-

vadnimi številkami niti ne da določiti? Nemško - slovenski napis so škandal, da mu ga ni para! In zgodil se je, ker se je med drugim računalo na nezavednost in miroljubnost slovenskih Dolenjcev. Toda vnebovpijoča krivica je naletela na odločen odpor! Izpogovorile so energično in moško besedo naše zavedne občine, poslale so krepak protest železniškemu ministristvu in slovenskim poslancem ter so tako pogumno izjavile, da ne mislijo po nobeni ceni prenesti sramotne klofute, ki jim jo je dalo nemško vodstvo. Narodna zavednost ni doma samo v inteligenci in meščanstvu, tudi po deželi, v zadnjem kotičku slovenske zemlje prebiva ljudstvo, ki ve ceniti samo sebe in svojo narodnost. Nemška gospoda se moti, ako meni, da je slovensko ljudstvo v narodnem oziru mlačno ali indiferentno. Plamteči protesti občin St. Janž, Trzin, St. Rupert, Mirna, Škocjan, Šmarjeta dokazujejo ravno nasprotno. Nikar naj ne čakajo pri tej stvari udeležene oblasti, da stopi na plan ljudstvo, ki stoji za temi protesti, nikar naj ne izzivajo nadalje, da ne zavre v narodu, ki je bil žaljen in zasmehovan. Mirno je sicer naše ljudstvo, toda če mu prilozite nezasuženo, krivično klofuto, če je zasmehujete naravnost v obraz, bo znalo braniti svojo čast in svoje pravice! Majhna predgraja se je že odigrala: Klasični »Achtung auf den Zug« je bil ob velikem delu proge zamazan... Odgovornost za to niso seveda tisti, ki so izzivali! — Upamo, da bo možati nastop naših občin mirnim potem dosegel pravico in da se bodo vsi slovenski poslanci brezobzirno in odločno potegnili na odločilnih mestih za naša narodna prava. Stavbo vodstvo železnice Trebnje-St. Janž in visoko železniško ministristvo pa najodločneje pozivamo, da nemudoma popravi storjeno krivico in odstrani izzivalne napise! Slovenske občine so jasno govorile, glejte, da ne bo izpogovorilo jasnejše in krepkejše zavedno dolenjsko ljudstvo!

Deželni zbori.

Celovec, 28. septembra. Poslanec Dobernig je vložil predlog, naj se za Koroško ustanovi lastno poštno in brzojavno ravateljstvo s sedežem v Celovcu. — Da se zasedajo ob deželnih cestah sadna drevesa, se je dovolil letni prispevek 600 K. — Posl. Hofer je predlagal, naj ustanovi dežela živnozdravniško strokovno šolo z dveletnim poukom ter dovoli obiskovalcem štipendije.

Praga, 28. septembra. Posvetovanja nemških poslancev češkega deželnega zbora z ministrskim pred-

sednikom, so vendar toliko uspela, da reši deželni zbor vsaj najvažnejše stvari, med temi volilno reformo, preden se zasedanje zaključi. — Nemški posl. dr. Stransky pa se je izjavil o položaju, da bo tudi prihodnja seja češkega deželnega zbora, ki bo v sredo, brezuspešna, ker je ministrski predsednik zahteve nemških poslancev vzel le na znanje, glede nekaterih zahtev pa je takoj izjavil, da jih ni mogoče izpolniti. Potemtakem se bo v sredo obstrukcija nadaljevala.

Dunaj, 28. septembra. Trgovinski minister dr. Fiedler je prišel na Dunaj ter je imel daljše posvetovanje z baronom Beckom in ministrom Praškom. Jutri se zbere ministrski svet, da razpravlja in sklepa o češkem deželnem zboru. Ako bi se v sredo res nadaljevala obstrukcija v češkem deželnem zboru, nastopi v zasedanju večdnevni odmor.

Delegacije.

Dunaj, 28. septembra. Najvažnejši predmet, o katerem bodo delegacije obravnavale takoj v začetku zasedanja, je bosansko vprašanje. Le zaradi te stvari se je delegacijsko zasedanje odgodilo za 14 dni, kr je bilo treba zbirati potrebni material. Baron Burian bo baje v svojem poročilu predlagal, naj se ustanove okrajna zasotpstva. Madžarski člani delegacij se zadovolje s to napravo. Hrvaški delegatje pa bodo razvili pri tej priliki celo ustavno vprašanje ter spravili na površje hrvaško pravo. Glede zvišanja častniških plač je že vse pripravljeno. Glede izboljšanja plač moštvo pa se namerava za poskušno rešiti na dva načina: v enem delu armade se faktično izboljšajo plače, v drugem delu pa armada le nabavi sama potrebne predmete ter jih razdeli med vojake. Za predsednika avstrijske delegacije je določen član gosposke zbornice vitez Madeyski, za predsednika ogrske delegacije pa grof Teodor Zichy.

Pluralni volilni zistem na Ogrskem — zagotovljen.

Budimpešta, 28. septembra. Ministrski svet se je soglasno izrekel za volilno reformo s pluralnim sistemom. Ako bi zbornica take volilne reforme ne sprejela, odstopi celokupno ministristvo. Tudi cesar je baje že odobril načelo pluralnega sistema.

Srbski kralj še ne pride obiskat sosednjih dvorov.

Belgrad, 28. septembra. »Štampa« poroča, da so evropski dvori za zaupnimi notami sklenili, da ne

sprejmejo kralja Petra poprej, dokler ne bodo vpokojeni ali iz državnih služb sploh odstranjeni vsi častniki, ki so bili prizadeti pri krvavi drami v Belgradu. Kakor hitro se to zgodi, se takoj odpro kralju vrata vseh evropskih dvorov ter se obenem izpopolnijo izpraznjena mesta vojaških atašeev pri evropskih velesilah.

Avstro-ogrsko spletke na Balkanu.

London, 28. septembra. »Times« poroča, da so vsi sedanji dogodki na Balkanu le posledica spletke Avstro-Ogrske, ki hoče na ta način vreči novo vlado na Turškem ter pahniti Macedonijo v prejšnjo anarhijo. Kot orodje Bolgarije hoče Avstro-Ogrska ponižati Turčijo, vreči Mladoturke ter nato začeti z razkosavanjem (?) Turčije. Avstro-Ogrska čaka nestrno na dedščino, zato ne more trpeti, da bi si »bolni mož ob Bosporu« opomogel. Ta cinična politika pa je tudi prozorna ter je v tem oziru baron Aehrenthal vreden naslednik tistih državnikov, ki so Habsburžanom zapravili hegemonijo na Nemškem in v Italiji.

Sofija, 28. septembra. Avstro-ogrski in nemški diplomatični agent sta protestirala pri bolgarski vladi, zakaj je samovoljno zavzela orijentsko železnico.

Z ozirom na napeto razmerje med Bolgarijo in Turčijo je sumljivo nenavadno prisrčno zblizevanje med Turčijo in Rumunsko. Tudi z Grško je začela Turčija sklepati prijateljstvo. Baje se namerava skleniti trozveza med Turško, Rumunsko in Grško proti Bolgarski.

Novo posojilo za Rusko.

Petrograd, 28. septembra. Novo rusko posojilo se je sklenilo perfektno ter znaša 500 milijonov rubljev. Finančni minister bo prosil državno durno, da temu sklepu ministke sveta pritrdi. Izmed posojila je določenih 300 milijonov za poravnavo prejšnjih dolgov, 150 milijonov pa za železnice in gospodarske potrebe.

Dopisi.

Iz Planine pri Rakeku. V trgovini g. A. Gartnerja, kakor tudi v nekaterih drugih, se je pokazal potnik tvrdke Kenda iz Ljubljane. Toda sreča mu ni bila mila. Zavedni narodnjaki so ga odposlali brez naročil tja, od kjer je prišel. Kakor je pa bilo videti, iskal si je tlažila pri nemškem trgovcu Fr. Christofu, ki živi edinole od slovenskih družin. Upamo, da se bodo sedaj tudi planinski Slovenci iz spanja probudili in kupava-

li le v trgovinah, ki podpirajo slovenske tvrdke.

Iz Škofje Loke. Pri nas ima neki javni funkcionar v službi tudi blizo 80 let starega, upokojenega državnega uradnika. Ta ima 180 K same mesečne pokojnine, dotični šef pa mu plačuje za njegovo brezdelje 120 K na mesec. Vkljub tej izobirni eksistenci, ki bi najrajše potopilo v žlici vode, kar je slovenskega. Človek bi moral le gledati, s kako slastjo je požiral ta nemčur lažnive dopise v »Tagespošti« in drugih nemških listih o žalostnih ljubljanskih dogodkih! Kar radovolja se je to človeče nad nedolžno prelito slovensko krvjo! Sploh kaže povsod svoj pristno nemški značaj — rojen je Ribničan! Vprašamo dotičnega gospoda funkcionarja, ali in koliko časa bo še trpel tega zagriženega nemčurja in sovražnika slovenskih kmetov v svoji pisarni? Koliko vrolo nadarjenih slovenskih mladeničev strada in čaka službe, pa ga mu odjeda tak zagrižen nemčur! Upamo, da se bo dotični gospod funkcionar v tem resnem času vendar pokazal navedenemu nemčurju vrata!

Iz Lokve na Krasu. V sredo, dne 23. t. m., je prišel semkaj potovalec znane tvrdke H. Kenda, katerega smo vsi trije trgovci spodobno odslavili, le »Gospodarsko in konsumno društvo« mu je dalo nekaj naročila, čeprav se je sam izrazil, da ne deluje s takimi društvii. Pred menoj ležita dve tiskovini z naslovom »Orožni list«. Prva tiskovina izdana od slav. magistrata v Ljubljani je dvojezična, a druga izdana od slav. magistrata v Trstu je samoslovenska izdana v letu 1906. Priporočamo Ljubljancem, da zahtevajo vse tiskovine od v Ljubljani uradujočih uradov v samoslovenskem jeziku!

Iz Logatec. V ponedeljek smo spremili k zadnjemu počitku g. Ivana Hladnika. V najlepši dobi svoje starosti — bilo mu je jedva 30 let — moral se je ločiti s tega sveta. Dasi se je vršil pogreb že ob polu 7. uri zjutraj, zbralo se je nebroj prijateljev in znancev, da mu skažejo zadnjo čast. Pevski odsek tukajšnjega »Sokola« mu je zapel tri žalostinke v slovo. Tudi uradniki so se udeležili pogreba in lepem številu, kar priča, da je pokojnik užival splošne simpatije. Kot posestnik in lesni trgovec je bil znan tudi naokoli. Dobrovoljnega in veselega značaja ter skozin-skoz naprednega mišljenja, je bil pokojni povsod priljubljen in menda ni imel sovražnika. V spomin njegove smrti je prepustil g. Fran Hladnik, brat pokojnega ter podstarosta

Golob je odletel z okna in se postavil pred svojo gospo, da jo s perotni štiti zlega angela. In že je stal neklicani gost pred divanom, dvignil je desnico, kot jeklo svetlo, že je hotel zamakniti in vzeti Suzani dušo, ali golob se je zaprašil v angela, da mu ni mogoče izvršiti zle misli.

»Kaj mi hočeš, ti golob?« se je zavzel angel. »Kaj hočeš ti preprečiti Gospodov sklep?«

»Moje gospe in rediteljice se ne dotikaj in ji ne stori nič zalega! Ako si prišel ubijati, te ne spoznam za Gospodovega sla, a blagoslavljati, kakor vidim, ne misliš; zato odidi, odkoder si prišel!«

Brez odgovora se je zaletel angel drugič proti lepi grešnici, da jo ubije, ali golob je bil hitreji in se je zagnal z vso silo v sovražnika.

»Pusti me, da izvršim Gospodov ukaz!«

»Ne pustim, da bi ubijal. To ni Gospodova želja, in ako se je preneglil, bo obžaloval.«

Sedaj se je hotel angel zvijačno vreti na Suzano, ki je med tem, ko se je bil boj za njeno življenje, sladko zaspala. Ni namreč videla božjega poslanca, in nedolžnost jo je zazibala v sanje.

(Dalje prihodnjik.)

LISTEK.

Golob in angel.

(Spisal C. Golar.)

Suzana je bila očitna grešnica. Bila je v pohujšanje mladini, in veliko, veliko čistih mladeničev se je ujele v njene vabljive mreže. Že na njen glas, na njen mamljivi glas so prihajali od vseh strani zastavni in krasni junaki, da obiščejo pohotnico in ji položijo svojo mladost v naročje. Ni bilo moči na svetu, ki bi jih zadrževala, zakaj Suzana je bila prekrasna. Njen kipeči stas je sijal bolj od snega, kadar ga poljubljala sonce, njen obraz je bil svetel in jasek kot lice deviške svetnice, samo v njenih očeh je gorel črn greh, in satan sam je gledal iz njih.

Zivila je v rdeči hišici zunaj mesta, sredi vrta, skrita med visokimi omotnodehtečimi rožami, med orhidejami in perzijskimi tulipani. Sama je bila, ni imela žive duše poleg sebe, le z belim golobom je kramljala v samoti, z belim golobom se je srčkala in ljubinkala. Ali to je bilo samo ob nedeljah dopoldne, vsi drugi dnevi so bili posvečeni prijateljem.

Suzana je ležala na divanu, na svilenih rožah in globoko v blazini je bila zakopana njena glava. Okoli njenega snežnega vratu so se nizali smaragdi, njena gola nedrija so valovala in kipele — dve bujni roži iz alabastra. Ležala je na divanu popolnoma gola, v razkošju se je naslajala s svojo lepoto, in kot opal se je bleščalo njeno telo.

Gledala je proti oknu, kjer je stal golob in se oziral na senčno stezico, ali ne prihaja najdražji ljubimec njegove gospe? Potem bi s kljunčkom zazvenel po šipi, in Suzana bi skrila glavo v mehko svilo in ponudila telo v razkošen poljub.

Zgodilo se je pa, da se je ozrl Gospod Bog iz nebes na lepo Suzano in jo videl v pregrešnem pričakovanju in sladkih željah. In Bog se je razsrdil in kesal, da je ustvaril Suzano in jo obdaril s tako čudovito lepoto, s takim bleščem in gorkim sijajem, s takimi nebesnimi čari.

Vse čelo so mu preplegle razkave gube in nizko nad očmi je potegnil košate obrvi; kar pooblašilo se je po rajskih vrtilih, po katerih so se igrale svetle device z izvoljenimi mladeniči. Nič več ni veselilo Gospoda Očeta, in angeli so tiho in boječe švigali mimo njega po prstih in s stisnjenimi pe-

rotnicami, da so bile kot škarje. Zelo ježno je pogledaval na lepo grešnico, ki je še vedno kopala po blazinah in tudi golob mu ni bil všeč.

»Vse, kar je prav,« je rekel Bog, ampak to, kar počenja Suzana, ni za nikamor. Če že greši, naj se skriva v temen kot, kjer jo zadenejo še moje oči komaj, ona pa se ne stidi niti belega dneva, niti solnčnih žarkov, ki hodio k njej v vas. In ako leti kak moj angel tam mimo njenih oken, ni vrag, da bi je ne videl, in pohujšanje je gotovo.«

Prav srdit je bil gospod Bog, in iz njegovih oči so začele švigati strele, in njegova roka je težko padala po robu božjega prestola, da je grmelo.

»Saj bi nič ne rekel, če bi grešila po pameti. Mlada je, lepa je, ali to že presega vse meje. Naj ima rada fante, enega, ali pa dva, prizanesel bi, tako pa ne morem več. Saj se dela očitno norec iz vsega; čakaj, čakaj, Suzana!«

Z veliko nejevoljo je pogledaval gospod Bog na lepo grešnico in težko se je odločil za kazen, a nazadnje je bil njegov sklep gotov.

Poklical je angela predse in mu zaukazal:

Naglo se obleci pa hajdi na

zemljo!« K Suzani pojdeš, da ji na mestu vzameš dušo!«

Angel, ki je stal pred Gospodom, je bil zelo bogaboječ in s svojih potovanj po zemlji je poznal očitno grešnico, Suzano. Zakaj zgodilo se je, da jo je časih prav nalašč zavil mimo vrtno hiše, kjer je živila lepa pohotnica, in se je kradoma ozrl skozi njeno okno. Seveda je vselej takoj na to napravil pobožno križ in se ozrl proti nebu, ali ga ni morda slučajno videl Gospod!

In sedaj se je kar razveselil, ko je čul iz božjih ust strogo zapoved. Poklonil se je globoko v pas, brž natknil perotnice in vzplaval nemudoma na zemljo. Prišel je ravno tisti trenutek pred hišo na vrtu, ko se je Suzana valjala v nasladnem hrepeneju po divanu, in je stal njen beli golob na straži pri oknu ter pazil, kdaj pride njen najdražji ljubimec.

Zapazil je skozi okno angela pri durih in se je silno prestrašil. Vedel je, kaj ima pomeniti njegov obisk, zakaj videl je, da njegova desnica sije ostro kot kosa.

Angel ni čakal, da bi mu prišel golob odpirat, temveč se je z levico dotaknil medene ključalnice, in kar zinile so duri, neslišno so se razmeknile na stežaj, in angel je vstopil.

»Sokola« telovadnico v svoji hiši društvu brezplačno, za kar mu izreka odbor tem potom svojo najtoplejšo zahvalo. Ti pa, Ivan, nam ostaneš tako v trajnem spominu! Počivaj sladko!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. septembra.

— **Zopet zaplenjeni.** Včerajšnja številka našega lista je bila zopet zaplenjena. Ista vsoda, kakor nas, je zadela tudi »Slovenca«. V našem listu so zaplenili članek, v katerem smo razpravljali o razmerju med oficirji in kazino, in celo vrsto notic. Vse je bilo pisano mirno in stvarno. Ne vemo, kaj si vlada od teh konfiskacij obeta in kake sadove pričakuje od preganjanja slovenskega časopisja. Modri državniki so že davno spoznali, da je časopisje varnostni ventil, skozi kateri izhlapeva razburjenje ljudske duše. Naša vlada se pa z neverjetno navdušenostjo trudi, zamašiti ta varnostni ventil. Prav. Zdaj vemo, da mi ne smemo ničesar pisati, dočim uživajo nemški listi popolno svobodo. Naše občinstvo ve sedaj po konfiskacijah izkušnja zadnjih dni, koliko je ura bila. Občinstvo naj uvažuje, da nam je vlada onemogočila ne le kritiko javnih dogodkov, nego tudi konstatiranje suhih dejstev. Se v dnevi obsednega stanja v Pragi je češko časopisje uživalo večjo svobodo, kakor jo danes uživa slovensko časopisje na Kranjskem. Vlada nam pa lahko verjame, da bo s tem konfisciranjem malo opravila. Cesar se ne sme tiskati, to se pač ustmeno in pisмено razširi. Koliko pomaga preganjanje časopisja, o tem se vlada lahko pouči na Nemškem, kjer je Bismarck s svojimi izjemnimi naredbami zoper socialiste doživel grozno blamažo. Vsled preganjanja slovenskega časopisja ima zdaj pač vsak posamičnik dolžnost, da dela kar mogoče najizdatnejšo propagando za ideje in cilje, ki jih je časopisje označilo. Samo v resnem, doslednem, neizproslem delu je spas; samo če bomo delali, bo zmaga slovenska stvar.

— **Poziv zaradi demonstracije obtoženi.** Vsi zaradi demonstracije obtoženi, pozivljajo se, da se zglasijo takoj po prejemu obtožnice oziroma vabila v odvetniških pisarnah dr. Tavčarja, dr. Majarona, dr. Trillerja ali dr. Kokalja v svrhu, da se jim preskrbi brezplačnega zagovornika. — V Ljubljani, dne 28. septembra 1908. — Slovenska odvetniška zveza.

— **Prošnja na uredništva slovenskih listov.** Po vsem Slovenskem se zbirajo prispevki za spomenik in oskrbo žrtev 20. septembra 1908. Vsak Slovenec, reven ali bogat, pri naša svoj delež. Vsi ti prispevki se izkazujejo in se bodo izkazovali v javnih naših glasilih. Nemogoče pa je blagajniku, kateremu je poveril ta častni posel »Združenji narodni odbor«, za sedaj objavljati dnevne izkaze v vseh slovenskih listih, temveč se more omejiti le na vodilna glasila slovenskih strank. Vsled tega se uredništva ostalih slovenskih listov, vljudno naprošajo, da bi blagovolila iz dnevnih izkazov v vodilnih glasilih prispevke ponatiskovati za svoj list. S tem prihranijo veliko posla blagajništvu, ki bi moralo sicer razpošiljati svoje dnevne izkaze na kakih 30 listov.

— **Obisk pri ranjenih v bolnici.** Mihael Golavšek, mesarski pomočnik pri Zajcu na Poljanah, doma iz Griž pri Celju, leži tik Simoničiča pri steni. Krepak, močan mladenček, simpatične zunanosti, živih iskrih se oči; govori v štajerskem celjskem narečju. Ranjen je od zadaj v levo ramo. Kroglja je šla skozi telo. O dogodku na Pogačarjevem trgu je pripovedoval tako-le: »Stal sem pred trgovino »Pri soineu«. Slišal sem, da so posamniki klicali »živio«, a tudi vem dobro, da ni nihče metal kamenja. Nakrat so ljudje jeli bežati in ko sem se ozrl, sem videl, da korakajo proti nam vojaki v dveh vrstah. Pospešil sem korake. Še nisem prišel na vogal »kresije«, ko sem slišal povelje »Feuer«. Takrat se počilo. Zasklelo me je v rami in po vsem životu me je spreletela neka čudna gorkota. Vedel sem takoj, da sem ranjen, vključ temu sem teklen naprej. Vojaki so nas zasledovali in med begom sem dobro slišal več posamnih strelcov. Pribežal sem do Mahrove hiše, tu sem padel in izgubil zavest. — Takoj ob vhodu v sobo na levo leži najmlajši med ranjenci Albin Tomšič, kovaški vajenec pri Šetini v Zgornji Šiški, doma iz Postojne. Ranjen so od zadaj prestreljena pljuča. Sope težko in čisto se mu izvije iz prsi bolosten vzdihljaj. Govori težko in vidi se, da mu vsaka s šepetajočim glasom izgovorjena beseda povzroča hude bolečine v prsih. Skoro šepetaje je pravil, da je stal v kritični noči v Šolskem dvorodu, ko so ljudje jeli bežati. »Ker

so drugi bežali«, je rekel, »sem bežal tudi jaz«. Nakrat sem slišal več strelcov. Nekaj sem sicer čutil v prsih, vendar sem bežal naprej. Prišel sem s tovarišem Rozmanom v Medene ulice. Tu sem jel omahovati. Prijel sem Rozmana za roko in mu šepnil: »Ustreljen sem«. Rozman je menda mislil, da se šalim, zato mi je odvrnil: »Saj sem tudi jaz«. Ko sem mu pa pokazal kri, ki mi je tekla po prsih, je prestrašeno obstal in se me oklenil. Stopil sem še korak naprej in se zgrudil na tla. Kaj se je kasneje z mano zgodilo, ne vem. — Med vsemi žrtvami iz usodopolne noči je Tomšič najnevarnejše ranjen. Vendar se je nadejal, ker je precej krepke konstitucije, da bo tudi ta okreval, da si se je baš včeraj počutil jako slabo.

— **Naše pozablivo ženstvo.** — Moramo priznati, da je naše narodno ženstvo v gibanju »Svoji k svojim« v glavnem dosledno svojim svečanim obljubam, danim na protestnem shodu v »Mestnem domu« in da se zave, da svojih — dolžnosti. Ali izjem je, žalibog, tudi tukaj. Tako je neka dama šla včeraj naravnost iz stolne cerkve, kjer je bila na requiemu za nedolžni žrtvi, k nemškemu cvetličarju. Ali ni slovenskih cvetličarjev v Ljubljani? — Gospodične X. z Rimске ceste in J. s Jurčičevega trga zahajajo prav pridno v neko nemško slaščičarnico, kakor da bi v Ljubljani ne bilo slovenskih slaščičarjev! — Za sedaj prizadetih ne imenujemo, ali ako take navade ne prenehajo, bomo primorani začeti tudi s tem. Slovenci in Slovenke! Spominjajte se Ptujja in 20. septembra!

— **Nemški ubijalci v Celju.** Sloven. demonstrantje v Ljubljani se niso lotili niti enega Nemca, ne en las ni bil nikomur skrivljen in vendar je vojaštvo streljalo na grozovit način. V Celju pa niso rabili ne pušk, ne bajonetov, in vendar so tam Nemci dejansko z noži in z drugim orožjem napadali Slovence. Se več. V Celju so pobesneli Nemci klali celo Nemce, ki niso ž njimi hoteli tuliti in divjati. »Deutsche Wacht« je že vedela, zakaj je z najdebelejšimi črkami na najvidnejši način pisala: »Deutsche Volksgenossen! Nehmt Euch in Acht! Sprecht nicht auf der Strasse, nicht in den Gasthäusern, auch nicht in den eigenen Wohnungen von den Vorfällen in der Sonntagsnacht.« To svarilo govori cele knige in daje slutiti, kaka hudodelstva so morali uganjati tisto noč celjski nemčurji. Polagoma prihajajo nekatere posamičnosti vendar na dan. Poročali smo že, da ležita v celjski bolnišnici dva Nemca, ki so jih Nemci tisto noč ukrali. Nemci so divjali kakor stekle zverine in z noži napadali vsakega, kdor jim je prišel v roke. Dva nemška plemenitaša sta bila napadena pri kolodvoru. Koj ko sta stopila z vlaka, ju je naskočila nemška tolpa in ker nista hotela »heil« kričati, jih je nemška tolpa pretepla in klala. Eden teh nemških plemenitašev ima šest ran, večina zadanih z noži. Tudi mladega Lenkota iz St. Petra, sina nemškega deželnega poslanca, so Nemci pri kolodvoru stegli. Najbrž je takih slučajev še več. Zdaj tudi razumemo »svarilo« v »Deutsche Wacht«.

— **V nedeljo zvečer** je Schneider, kompanion g. Verovška, vojakom 27. pešpolka, ko so z bajoneti odganjali ljudi ravno pri njegovi hiši, dvakrat vrgel v pohvalo za junaštvo v papirju zavite smodke. Vojaki so si z veselimi obrazi takoj na istem prostoru razdelili darovane smodke. Poveljujoči je to dobro videl, a se je s smehljajočim obrazom obrnil stran. Vojaki so se Schneiderju zahvaljevali s salutiranjem. Eden izmed teh vojakov je skrivaj pod Schneiderjevim oknom celo kadil. Pripomniti moramo, da Schneider sam ne zna dobro slovensčine in da pošilja vse svoje otroke v nemške šole. To potrjuje 9 prič.

— **Nemško tolovajstvo.** V noči od nedelje na ponedeljek ob tridesetih dveh so nemški kulturosozi iz Ptujja napadli s kamenjem slovensko okoliško šolo. Na srečo so že na oknih nataknjene močne lesene naoknice, drugače bi bile vse šipe zdrobljene. Zlomljene in razbite so samo 3 desice iz oknic, 29 do 1/2 kg težkih kamnov je ležalo zjutraj pod okni. Nemcem slovenska šola smrdi, a slovenski denar jim diši. Okoličani, strogo izvajajte geslo: »Svoji k svojim!« V noči od nedelje na ponedeljek so razbijali in razsajali mestni fakini po okoličini in mestu Ptujju vžle temu, da je bila vsa ptujška policija pokonci, da je prišlo od drugod 50 orožnikov pod poveljstvom rit-mojstra samega in je bilo vse vojaštvo konsignirano. S kamenjem so ometavali hišo učitelja Kajniha, vilo prof. Kolariča, okoliško šolo, pobili okna pri gostilničarju Mahoriču. Nekdo pa jih je neumorno zasledoval in naposled ovadil, da so bili 3 aretirani. Zaradi tega baje že nosijo Plachki, Linhart in Ornič črn flor ob rokavih in mestni občinski svet je

predredil v nalašč v ta namen sklicani seji, da se po vseh javnih poslopih razobesijo črne zastave. »Fufzig!«

— **Še enkrat o ploskanju pri nedeljskem streljanju.** Dr. Kulavicz nam je poslal pred par dnevi pismo, v katerem zanika njegovi hčerki od naše strani očitano nekvallifikovanost, in si dovoljuje govoriti v svojem poslanem »o pomoti ali zlobnosti« naših informatorjev. Zahvaljujoči se mu na eni strani za njegovo »blagodušnost« in odločno odklanjanje vsako očitanje zlobnosti, nismo namenjeni požreti nezasluzenih injurij, a smatramo obenem za svojo dolžnost natančno informirati tako slovensko javnost, kakor g. vladnega svetnika Kulovica samega o celem dogodku, ker se je po naših natančnih poizvedbah dognalo, da je gosp. Kulovica preiskava bila recimo jako enostranska. Zato navajamo naslednja dejstva. — Svetnika Kulovica stanovanje leži v tretjem nadstropju dr. Pirčeve hiše v Sodnijskih ulicah. Tej hiši nasproti stoji Čudnova hiša št. 6. Obe hiši, vsaka na svoji strani končujeta Sodne ulice, sta vogalni hiši, in imata vsaka svoj kotnik (Erker), Čudnova vrhu tega balkone. — Ob kritičnem času t. j. predzadnjo nedeljo zvečer je bilo okno v kotniku g. Kulavicevega stanovanja zasedeno z gledalci, med katerimi se je nahajala gospodična hčerka, in vladni komisar g. dr. Sima. Takoj, ko so streljali, pričelo se je ploskati v Kulovicevem oknu, na kar se je oglasil pred vogalom Čudnove hiše pred ondi stoječim plinskim kandelabrom v družbi čevljarskega mojstra gospoda Ravnikarja stoječi gostilničar g. Avguštin Zajec, ter dal s ceste gori proti oknu primernega izraza svojemu ogorčenju. Vsemu prizoru pa je bila tudi slučajno priča gospa Nuša dr. Robidova, ki je uprav tedaj stala na balkonu svojega v II. nadstropju Čudnove hiše ležecga stanovanja, in ki je slišala in videla ploskanje. Svedok temu ploskanju pa je tudi pod Kulovicevimi stanujoči inženir g. Mikula, za kar navajamo kot svedoke g. dr. Pireca, gospoda sodnega tajnika Buloveca in g. Avguštin Zajca, ako bi morda g. Mikuli sedaj bilo neprijetno pričati o celi zadevi. Koliko »zlobnosti« tiči v teh pričah, svedoči najbolj dejstvo, da je gospa dr. Robidova o celem dogodku stropv tedaj, ko jo je g. dr. Pirc prišel vprašati, če je tudi ona slučajno čula ploskanje, je temu pritrdila. — Poleg teh nad vsak dvom vzvišenih svedokov, pa je še več drugih ljudi, ki so vprav tedaj pasirale kritični kraj, in so se na cesti ogorčeno zgrajale nad ploskanjem. Imen teh prič seveda ne vemo; prosimo pa jih, da se zglasijo v našem uredništvu. Mi rači verujemo, da je g. Kulovicu stvar skrajno neprijetna, in tudi verjame-mo, da je krivcem sedaj, ko jih je g. Kulavicz v roko vzel, še neprijetnejša. Iz tega pa, da so g. Kulavica »nafarbali«, se ne sledi, da se bomo dali temu ali onemu na ljubo nafarbati tudi mi, in da bomo dali radi nemških zagrizenosti žaliti slovenske priče.

— **Nikomur krivice** je naše vodilno načelo in zato radi damo zadoščenja vlakovodji gospodu Ivanu Velecu, ki je bil obdolžen, da svojega otroka pošilja v nemški otroški vrtec in izjavil, da ga ne pusti hodi-ti s slovenskimi cigani. Izkazalo se je, da smo bili nalogani od ljudi, ki so se nam predstavili z napačnim imenom in imenovali napačno adresno.

— **Slovenkam v ravnanje.** Zapissek slovenskih trgovcev in obrtnikov, pri katerih naj slovensko občinstvo kupuje svoje potrebščine, se že sestavlja in izide v kratkem. Da ne bomo nesporazumljeni, bodi konstatirano, da je tvrdka Müller na Mestnem trgu nemškutarska.

— **Šolske vesti.** Začasne učiteljice so postale Leopoldina Abram pri Sv. Jurju pod Kumom, Ivana Valenčič v Škofji Loki, Ana Bantani v Valtu vasi in Ivana Simčič iz Starega trga ter Justina Modie iz Ubeljskega na novo aktivirani šoli v Igi vasi. Začasni vodja te šole je postal absolvirani učiteljski kandidat Viljem Mazi. — Namesto v Senožeče premeščenega začasnega učitelja Henrika Paternosta je imenovan za začasnega učitelja v Starem trgu pri Ložu absolvirani učiteljski kandidat Anton Urbančič. — Okrajni šolski svet v Kranju je nastavljal v St. Lenartu namesto obolele Ane Dragatin za suple-tinjo absolvirano učiteljsko kandidatino Ivano Merhar. Za suple-tinjo v Mirni je nameščena Friderika Spetzler.

— **Nemški in dvojezični napis bomo sedaj zopet popravili,** ko se se ljudje pomirili« smo slišali govoriti nekega obrtnika. Mi opozarjamo, da naj vsi čim prej popravijo svoje napise, kakor jih pač hočejo imeti za definitivno. S papirjem prelepti in potem odstraniti papir — ne

velja! Prosimo torej vse trgovce in obrtnike da se v kratkem odločijo za to ali ono. Dvoživk ne maramo! — **Demonstracije pred sodiščem.** Ze ta teden bodo pri okrajnem sodišču ljubljanskem prve kazenske obravnave zaradi demonstracije 18., 19. in 20. t. m. Danes je bila ena, v četrtek, 1. oktobra, bodeta dve obravnavi, v petek, 2. oktobra, jih bo šest. Značilno je, da pri teh obravnavah ne bodo drž. pravdnikstva zastopali običajni funkcionarji, nego je v to določen drž. pravdnika substitut dr. Neuperger, ki je bil nekaj »Triglavca«, zdaj je pa kazinot.

— **Nemško pobalinstvo.** Nekdo nam poroča: Ko sem šel v soboto popoldne po Frano Jožefovi cesti proti pošti, srečam med potjo kakih 12 let starega smrkavca, ki je na glas zvišgal »die Wacht am Rhein«. Posvarim ga, da se ta pesem ne sme v Ljubljani zvišgati. Pa ni dosti pomagalo. Komaj se nekoliko odstranim, začne nemški smrkavec zopet zvišgati. Sele ko sem ga drugič posvaril, je nehal s svojim izzivanjem. Nas sicer ne briga, kaj počne nezreli 12letni pobič. Zapisali smo pa ta dogodek, da ilustriramo, kako je »mirolubnim in redoljubnim« ljubljanskim Nemcem prešel strah pred »podivjano slovensko drhaljo« v kri in meso!

— **Gospa stolnika Uhdija** se je oglasila v našem uredništvu in nam je zatrdila, da je čisto izključeno, da bi bil kdo iz njenega stanovanja vrgel tinto na slovenske demonstrante. Če je bila tinta vržena, se je moralo to zgoditi od kje druge. Ni vzroka, da bi dvomili o resničnosti te izjave.

— **Zlobna laž.** »Grazer Tages-pošta« prinesla je v št. 265 z dne 25. septembra iz Zidanega mosta senzacionalno vest, da so bile tukaj 24. septembra pri ponočnem brzovlaku št. 6, s katerim se je peljal znani poročnik Mayer, velikanske demonstracije, in da je vse to orožništvo mirno trpelo, ne da bi poseglo vmes. Vse skupaj je zlobna laž. Zopet en dokaz več, kake gorostasne laži trosi graško časopisje o Slovencih. In poročilo takšnih listov vlada vse verjame!

— **Pozor, štajerski narodni trgovci in obrtniki.** Narodni trgovci, obrtniki, industrijci, zavodi in gostilničarji iz Maribora ter celega Mariborskega okrožja tudi všteta mesta Ptuj, Ormož, Slov. Bistrica, Sv. Lenard itd. naj nemudoma naznani svoja imena ter obrti. Sestavi se namreč imenik vseh narodnih podjetij, koje se naj nadalje podpira. Ta se bode razpošiljal s tozadevnim pozivom v ogromni množini na vse tukašnje kraje in občine, da se med ljudstvom razdeli. Ker je to podjetje jako važno narodno delo in tudi z večjimi stroški obloženo, prosimo, da nas kolikor mogoče gmotno podpi-rate. Naslov: »Slovensko trgovsko društvo Maribor«.

— **Občinski odbor občine Bistrica nad Pliberkem** Spodnje Koroške izreka svoje globoko obžalovanje, da je v Ljubljani v nedeljo, dne 20. septembra 1908 brez vsake potrebe streljalo avstrijsko štajersko vojaštvo na avstrijske državljane, ter ubilo s tem več nedolžnih ljudi. Občinski odbor tukašnje slovenske občine Bistrica protestuje najodločnejše proti rabi orožja, zahteva neizprosno kaznovanje teh krivcev, in izreka v imenu svojih občanov solidarno postopanje s slovenskim prebivalstvom bele Ljubljane, da bodo vsi naši občani neizprosno izvajali geslo: Svoji k svojim!, in ne v Pliberk!

— **V Ratečah na Gorenjskem** je zavladala silna žalost in ogorčenje, ko je ljudstvo izvedelo o obogih ljubljanskih žrtvah in postopanju o. kr. vojske. Priproste kmetijske žene so jokajoč pomolovale žrtve. Moške in fantje so jezo stiskali pesti ter zabavljali rekoč: Nas Slovence pobijajo ko pse na cesti, v zahvalo jim pa moramo dajati še davek v denarju in krvi. Kje je pravica? Po varsi so zaplapolale črne zastave. Županstvo je v občinski seji protestovalo proti postopanju o. kr. vojske in zahtevalo strogo kaznen za vse, ki so zakrivali to klanje. Popoldan je zvonilo v župni cerkvi v spomin mrtvecev. Videli si starčke, ki so se odkrili, se križali in molili za padle žrtve. Duhovali se še do sedaj niso pomirili. Tako praznujejo vrli gorenjski Ratečani 60letni jubilej.

— **Kočevarji napadajo** po ptuj-skem zgledu ne samo moških, marveč tudi naše znane mirne slovenske dame. V nedeljo večer, kakor smo že med brzovjaskami poročali, ste se vrnili dve slovenski dami, mati in hči, z Gorenjskega v Kočevje ter ste, posnajoč kočevarsko kulturo, prosili v Ribnici vstopivšega g. finančnega komisarja dr. Krmavnerja in pa tajnika kočevske posojilnice, da ju spremljata do doma. Že pri izstopu v Kočevje se začuje klic: »aboug posojilnica« — toda tam službujoča gg. orožnika sta vzbudila med napadalci toliko respektu, da se fakinaža ni

drznila še dalje zasramovati slovensko občinstvo. Na vsem potu od kolodvora do stanovanja obeh dam slovenska družba niti govorila ni, samo, da ne bi dala povoda pijani tolpi k napadu. Orožnika, misleč, da je za ta večer konec napadom, sta se vračala v mesto v veliki oddaljenosti od slovenske družbe, ki je bila že prav pred stanovanjem obeh dam predmet najkrutejšega žaljenja. Ne samo, da so rabili napadalci izraze, ki jih nismo zapisati, vihtela je, vedno bolj naraščajoča tolpa debele palice nad glavami sami sebi prepuščene, maloštevilne slovenske družbe. Pred lopovi je ta družba najprej spravila v varnost obe dami; gospodje so branili, da banda ne vdere v stanovanje dam. Pri tem so banditi tako besneli, da bi se morala vsakogar, ki se ni saj deloma v Kočevju privadil podobnim napadom, polastiti smrtna bojazen. Nevarnost je bila grozovita. Gg. dr. Krmavnerju in posojilničnemu tajniku sta se pridružila še dva slovenska gospoda — nasprotnikov pa je bila nešteta množica. Med divjaškim tuljenjem se zakadi nekdo v g. dr. Krmavnerja in ga udari s težko palico po glavi. Sreča je bila, da ga ni udaril s koncem, marveč s srednjim delom palice, kar je udarec precej oslabilo. Ko napadalci vidijo pričetek tepeža, planejo vsi na slovensko družbo — toda g. dr. Krmavner, spoznavši skrajno kritični položaj, prime za revolver in ga pokaže podivjani tolpi. Le-ta pa misleč, da ima g. doktor v roki le hišni ključ, kar se je že enkrat pri nekem napadu zgodilo, navali še bolj besno na komaj se še braneče Slovence. Vključ opominu g. dr. Krmavnerja, da bode streljal, je drhal vpila, »ključa se ne bojimo in predno so celo družbo dejanski napadli, je v svarilo ustrelil g. dr. Krmavner v zrak. Pa tudi ta strel je napadalce le za hip stresnil — navalili so iznova, toda v tem trenutku se prikaže med njimi žandarmerija in policija. Divje besneč je zahtevala drhal aretacijo g. dr. Krmavnerja. Tej zahtevi se seveda ni ugodilo, ker se je izkazalo, da je bil g. doktor v silobranu in je imel tudi orožni list pri sebi. Pri tem napadu se je poleg še znanih kočevskih pretepačev posebno odlikoval nadbudni sinko trgovca g. Roma. Kot takega ga dosedaj še nismo poznali. Da bodo njegovi najboljši odjemalci Hrvatje spoznali v njem tudi ljutega napadalca Slovencev, bomo poskrbeli z razširjanjem te številke našega lista in pa s prav marljivo osebnostno agitacijo. Njegov oče je pridnostjo prištel res lep denar — pa sinko ga bode lahko zapravil, ako bode nad Slovenci tako divjal. Agitacije, podkupovanja in vpijanje cestne drhali mnogo stane, vide trdki Bartelme Jožef in Franc katerima baje že poslednja ura bije. V nedeljo večer Jožefa Bartelmeta gotovo ni malo veljalo, da je mogel tako množestveno tolpo toliko izborna organizirati, da je hotela vključ svarilnemu strelu še enkrat napasti slovensko družbo. V kratkem se nastani v Kočevju slovenski trgovci — no, potem bode imel Jože še več časa cestno fakinažo hujskati — samo ne vemo, kako bode potem s plačevanjem vina in — menio! Mogoče je pa že v korespondenci s kolegom Henigmanom ki jo je pred kratkim malo pred konkurzom odkuril v Ameriko. Bilo bi umestno, da se sodišče nekoliko pobriga za Jožetove finance in za njegovo kolodovstvo pri nedeljskem napadu na mirne Slovence.

— **Slovenci v Celju ne smejo biti žalostni!** Včeraj je bila v celjski župni cerkvi maša zadušnica za nedolžne ljubljanske žrtve. Pri tej priliki so v znak splošnega žalovanja izobesili na »Narodnem domu« črno zastavo; toda prišla je takoj policija ter zahtevala odstranitev zastave. Potemtakem smejo žalovati in se veseliti celjski Slovenci le po ukazih policije.

— **Tolovajstva v Ptujju** Orožniki so prijeli štiri ptujске nemške trgovce, ki so pomagali včeraj zjutraj pri belem dnevu pobijati šipe pri Slovencih.

— **Gospodarska osamosvojitve Slovencev v Savinski dolini.** Trgovci cele Savinske doline so se zedinili, da jih bo v bodoče zalagal z blagom trgovec Ovenkel na debelo, ki svoje podjetje seveda primerno razširi.

— **Hrvatov in Slovencev ne sprejemajo v službo!** V nedeljo popoldne se je zglasil pri načelniku kurilnice na južnem kolodvoru delavec, doma z Reke, proseč ga, da bi ga sprejel v službo. Načelnik mu je odgovoril: »Če bi vi bili Nemec, bi vas takoj sprejel, Slovenca ali Hrvata pa ne sprejemem nobenega.« Priobčujemo to brez komentarja, opozarjamo na to postopanje načelnika kurilnice v Ljubljani naše državne poslane.

— **Pivovarni Kosler** je doslej odpovedalo v Ljubljani in okolici 28

(Dalje v prilogi.)

gostilničarjev nadaljno naročanje piva. G. Kosler se vozi od gostilne do gostilne, da bi pregovoril ljudi, da bi se nadalje ostali njegovi odjemalci. S kakšnim uspehom, ne vemo. Slovenci in Slovenke spominjate se, da je tvežda Kosler 20. septembra napojila dragonce, da so potem s sabljami napadali slovenske žene in delavce.

Gospod Kosler, kakor čujemo, hoče krivdo zaradi dragoncem podarjenega piva, zvaliti na svoje uslužbenke. (Tudaj zopet kriva slovenska para). Sedaj jih neki zaslišuje, kdo je dal pivo i. t. d. Pripomniti imamo samo eno: celih hektolitrov in zabojev pač ne more podarjati delavce, če je pa to storil kak drugi, je ta v tovarni vsakako merodajna oseba, katere ukaz velja vsekakor toliko, kakor gospodarjev. Sicer pa: dragonci so bili v Koslerjevi tovarni „nafajh-tani“ pa je punčum.

Tih odgovor je dala znana narodna gostilničarica gospa Marija Milavčeva (gostilna pri „Sodčku“) g. Koslerju. Točila in točno plačevala je že ti tveždi nad 20 let, toda sedaj, v času narodne probuje, se je zavedela v svoji osivelosti narodne dolžnosti in naročila Auerjevo pivo. Tako je prav. Gosti odobravajo. Čast ji!

Nemški trgovci postajajo nervozni. Iz trgovskih krogov se nam poroča: Tukajšnja tvežda Anton Krisper, ki je bila v nemških časopisih označena za „deutsch. Geschäftshaus“, razposlala je po celi Kranjski na tisoče ponudb, s katerimi hoče glede stavljenih nizke cene slovenske odjemalce preplesniti in naše narodne trgovce oškodovati. Tako je na pr. stavila ceno za sladkor poldrugo krono pod lastno ceno, ker računala s tem, da je slovenskemu trgovcu srebrna kronica večje vrednosti kakor njegova čast in narodna zavest. — Nemška firma Mih. Kastner anonisira v današnji „Laibacherici“, da je ceno „fabelhaft“ znižala. Obeta si, da bo slovensko občinstvo na te „fabelhaft“ limance sedlo in pozabivši narodno dolžnost, nosilo svoj denar v Kastnerjevo blagajno. Ker je izključeno, da bi dve firmi svoj denar žrtvovali za tak „unlauterer Wettbewerb“, se domneva, da bodeta dobili odškodnino od Kranjske hranilnice.

Česka državna poslanca Klotlač in Buřival sta danes prispele v Ljubljano, da se natančno informirata o dogodkih preteklega tedna. Za njiju ljubav, ki sta jo s svojim prihodom tako jasno pokazala, jima bo hvaležen ves slovenski narod. Prosimo ju, naj bosta vedno odločna zagovornika in branitelja slovenskega naroda tako v parlamentu, kakor v delegacijah.

Koliko je škoda v Ljubljani? Nemški listi so pisali, da je na poštih šipah v Ljubljani škoda 50 do 60.000 kron. Danes pa čitamo takisto v nemških listih, da je sodna komisija cenila vso škodo na 8443 K 56 vin, od katere vsote odpade na kazino 3929 K 50 v. Sedaj razumemo zahtevo naših Nemcev, da se jim naj nemudoma izplača odškodnina v znesku 50 do 60.000 kron. Radi bi pobasali v svoj žep 40 do 50.000 kron, da bi se na ta način odškodovali za grozeči bojkot. Toda ta premeteni načrt, se jim ni posrečil.

Dva častnika sta v nedeljo zvečer jahala proti artiljerijski vojašnici. Po drevoredu pri Sv. Krištofu, ki je določeno samo za pešce, se je vračala v Ljubljano večja družba, v kateri so bile tudi dame. Častnika sta zajahala brez povoda med to družbo in konji bi bili skoro pomandrali neko damo. Brez komentarja.

Častnik, čegar ime nam je znano, je včeraj nekega gospoda na ulici nahrulil z besedami: „Fühlen auch Sie sich solidarisch mit dem slovenischen Mob.“

Izjava. Ker so nekateri nemški listi poročali, da sem tudi jaz bil udeležen pri odstranitvah napisnih tabel in ker pripominjajo, da ne vedo, sem li domačin ali sem odkod drugod prišel, izjavljam, da sem domačin in da imam svojo delavnico na Francoevem nabrežju št. 9. Priporočam se še nadalje svojim naročnikom bodisi za odstranitev, kakor tudi za napravo novih napisnih tabel. — Josip Rebeček, ključarski mojster.

Učiteljska tiskarna odpovedala je dovaženje blaga, spediterju R. Ranzingerju ter je nadalje poverila to našemu rojaku J. Škerlju.

Iz Zgor. Rožnika. G. ozirom na dopis v Vašem cenjenem listu št. 225 z dne 26. t. m. pod zaglavljem „Gostilničar Bergman na Rožniku itd.“ si usojam vlnudno naznaniti, da nisem jaz nikdar izrekel besed „Jetzt haben die Windischen kriegt, was sie gesucht haben.“ Dotični dopisnik naj pride osebnost z menoj v Vaše cenjeno uredništvo ter naj pred menoj potrdi ustmeno, da sem jaz izrekel katerikoli-krat te besede. Kdor svoj lastni narod s takimi psovki in obkladi, ni vreden, da ga zemlja nosi. Kakor vsak pošteno misleč človek, tako sem tudi jaz sam takoj drugi dan obsojal

surovost o. kr. vojaštva in obžaloval žrtvi, ki sta padli prejšnji dan. Ob enem prosim slavno uredništvo za objavo tega popravka. Zgor. Rožnik, dne 28. septembra 1908. — Karol Bergman, posestnik in gostilničar.

Pravni vseslovenske časnike zveze avstrijsko ministrstvo za notranje stvari ni odobrilo. K temu pripominja „Edinost“: Pravila more zavrniti vsaka vlada. To ne stane drugega nekega poteza s peresom. Ali kaj je doseženo s tem? Mari avstrijska birokracija res tako malo umeva duha novih časov, da si domneva, da je s takim — zbadanjem z iglo zagradila pot idejam, v katerih službo so se stavili naši novinarji!!! Avstrijski sistem naj postane enkrat pravičen in modern, pa se mu ne bo bati nobenih časnikaških organizacij. Ideje pa pojdejo svojo zmagovalno pot dalje tudi preko avstrijske birokracije. Ako kriminalni naše države menijo, da bi se dogodki razvijali z njimi, pa se bodo proti njim. Ali hočejo, da se nad njimi zopet maščuje stari greh, da jim vsako pametno spoznanje prihaja — prepozno?! Previdne in razsodne vlade ne delajo tako. Vlada se pravi — predvidati. Predvidna vlada skuša dajati dogodkom smer, ker drugače jo dogodki prehitijo! Avstrijska vlada se jako moti, ako meni, da more z veksacijami preprečiti evolucijo v slovenskem časnikarstvu.

Društvo „Novi žar“ za Rupo-Peč je poslala sožalno brzojavko, ki je bila tako spakedrano natisnena, da jo ponatiskujemo še enkrat. Glasi se: „Objokujemo z Vami nedolžne žrtve in želimo naj vzklje iz prelute mučeniške (ne nemčurske) krvi zatiranemu narodu našemu seme svobode.“ — Društvo „Novi žar“ za Rupo-Peč.

Slovensko gledališče. Kakor se spodobi za ugled deželnega gledališča in kakor je edino pravično v obzired slovenskega značaja naše dežele in našega stolnega mesta, se odprti gledališka sezona v Ljubljani s slovensko predstavo. Dne 1. oktobra se igra prvič na našem odru znameniti ruski igrokaz „Gospa majorka“, spisal I. V. Spazinski. Veliko naslovno vlogo Fenje igra gospa Z. Borštnik-Zvonarjeva. Ravnateljstvo je nameravalo otvoriti sezono s slovensko izvirno tragedijo Jos. Jurčiča s „Tugomerom“, ki ga je iznova priredilo za pozornico. Ker pa je to onemogočeno, izbrala se je slovenska drama svetovnega slovesa — „Gospa majorka“. Pokojni intendant dr. Stepan Miletič je pisal v svojih memoarih „Hrvatsko glumišče“ o tej drami takole: „Ruska igra slovitega pisatelja Spazinskega „Majorka“ se je globoko dojmila občinstvu s svojo naravno in neiskano tragiko. Globoka psihologija pesnikova pomaga mislečemu igralcu pri izvajanju karakterja. Sreča je, da se Spazinski pri tem ne poslužuje onih neznošno dolgih monologov, ki sicer vsaki ruski drami mlajših piscev vneprej kvarijo gledališki uspeh. Pri tem ima ta drama neki poseben originalen značaj; čutimo, da je mogla vzrasti le iz ruskih tal...“ Graščaka majorka Tjerehova igra g. režiser Dragutinovič, kmata Kurjagina g. Nučič. Sodeluje pa tudi večina dramskega osebja.

Slovensko gledališče. Vsi najjemniki lož bodo dobivali gledališke liste brezplačno na dom. Ako bi kdo lista ne dobil, naj blagovoli to takoj naznaniti. Oddati so pa še sledeče lože: V prvem redu na levi pol lože št. 2 in na desni pol lože št. 2 in pol lože št. 6. V drugem redu na levi cela loža št. 3 in na desni strani cela loža št. 2, 3, 4 in 5.

Zivahno vrvenje je v razstavi „Otrok“ v Narodnem domu. Razstavni odbor je namreč znižal za vse ljudske in srednje šole vstopnino na 10 vinarjev za osebo. In sedaj prihajajo gđ. učiteljice in g. učitelji s celimi razredi v razstavo, kar je jako hvalevredno, ker je najti v razstavi „Otrok“ mnogo podučnega in zanimivega. Poleg znižane vstopnine je dovolil odbor vsakemu ljudskošolskemu razredu tudi več brezplačnih vstopnic za ubožne učence.

Razstava „Orok“ bo odprta samo še do nedelje zvečer. Kdor si je še ni ogledal, naj porabi še te zadnje dneve! Posetilo je doslej razstavo 3895 oseb, ne všteti šolske otroke, ki jih je bilo več sto.

O razstavi „Orok“ bo ravnatelj Ivan Tomašič iz Zagreba, ki jo je posetil pred kratkim, poročal v sarajevski pedagoški reviji „Školski Vjesnik“, o svojih vtiskih za svojega bivanja v Ljubljani pa pisal v enem izmed zagrebških dnevnikov.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ opozarja svoje člane na sestanek, ki bo v sredo, 30. t. m., ob 9. uri zvečer v restavracijskih prostorih v „Narodnem domu“. Razgovarjalo se bo o učnih tečajih, pevskih in plesnih večerih ter o štatutu za podporni sklad. G. člane vabimo k prav obilni udeležbi.

Umrli je danes v starosti 78 let bivši trgovec gosp. Josip Lozar. Bil je vedno naroden mož in si je v letih preporoda pridobil mnogo zaslug za slov. stvar. Blag mu spomin! **„Radogoj“**. Društvene podpore izplačujejo sledeči gg. poverjeniki: V Pragi g. Jan Vladimir Hráský, o. kr. profesor na češki tehnični, stanuje Praga, II. 319. — Na Dunaju g. dr. Fran Vidic, o. kr. profesor, stanuje v XII. okraju Schönbrunnerstrasse 260, izplačuje pa tudi iz posebne vlnudnosti v svojem uradu I. Salvatorgasse 12, II. prvo sredo ali soboto v mesecu od 2. do 3. ure popoldne. — V Gradcu g. dr. Benjamin Ipavc, em. primarij, stanuje Karl Ludwigring 4. Kdor želi prvi obrok (za vinotok) dvigniti že v Ljubljani, ga dobi pri g. društvem nem blagajniku g. dr. Otonu Papežu, o. kr. deželnosodnem tajniku v deželni sodnji.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala „Česka akcijska pivovarna“ v Českých Budějovicích K 192.60 kot provizijo za 963 hl piva, razprodanega na Kranjskem od 1. junija do 23. septembra 1908. Gotovo lep znesek za tako kratko dobo. Slovenci sami pa morejo ta znesek podesetoriti s tem, da naročajo izključno le pivo omenjene pivovarne. Le žal, da se mnogo toči „Meščansko budjevo viško pivo“, katerega glavna zaloga pri nas je v Sp. Šiški. To pivo prihaja od meščanske pivovarne, ki je najhujša nasprotnica Čehov v Budějovicah, ki podpira „Schulverein“ in absolutistično nastopa napram češkim uslužbencom. Započeta gospodarska emancipacija pri nas naj se pospešuje i s tem, da se naroča akcijsko pivo, saj se s tem podpira našno društvo, nasprotno z meščanskim pivom „Schulverein“. Kdorkoli pije to pivo, naj si zapomni, da je pospeševal germaniziranje naše mladine. Upamo, da se bode v bodoče točilo po vseh slovenskih gostilnah poleg domačega piva in ostalih dobroznanih narodnih čeških piv le češko budjevo viško akcijsko pivo, ki je poleg navedenih vzrokov tudi jako dobro in priznano po vsem Češkem.

Slovenskim visokošolcem in abiturientom! Z ozirom na izgred zadnjih dni in na naravnost divjaško postopanje Nemcev proti Slovincem priporočamo slovenskim visokošolcem, naj vzamejo vsi, ki jim le količjak dopušča razmere, odhodnico z nemških šol ter se vpišejo na češke visoke šole v Pragi, zlasti pa naj bojkotirajo graško univerzo in tehniko. Ni tu treba govoriti posebej o veliki moralni in duševni izgubi, ki jo trpe slovenski akademiki v tem provincijskem „glavnem“ mestu, ki izobrazbeželnemu dijaku razven nemškonoacionalne nestrpnosti sploh ne nudi ničesar! Slovenski dijaki so dali doslej Gradčanom na leto čez 100.000 kron zaslužka. Proč od Gradca! to bodi odslej bojni klic slovenskemu visokošolskemu gibanju. Slovenski narod bo gotovo simpatično zasledoval to gibanje ter se rad spominjal „Slovenskega podpornega društva v Pragi“.

Pobjalci in pretepači v Mariboru. Piše se nam: Zadnjih škandalov v Mariboru in Ptujju so se udeležili od trgovske firme Pirchan sledeči pomočniki: Sinitsch, Ludwig, Wegesser, Gröschitz, Weiler in Wolf; dalje se je udeležil kot vodja Göllesch trgovcev z delikatesami pri kolodvoru, Botzner od kleparske firme Jellek in trije komiji od firme Martinz. Opomimo, da dosedaj firmi Martinz in Pirohan nista postopali sovražno proti Slovincem, saj tudi pri njih obilo zaslužita, ali za naprej se bomo Slovinci tedaj trgovin toliko časa ogibali, dokler bodo imeli v svojih prodajalnicah take uslužbenke.

Vojaški veteranski kor v Ljubljani. Odbor je v svoji seji dne 25. t. m. sklenil sklicati v nedeljo, dne 11. oktobra t. l. izredni občni zbor, da predlaga slovensko poveljevanje in določitev primerne zneska, kot donesek za oskrbo dne 20. septembra t. l. po nedolžnem ranjenim in kot prispevek za spomenik narodnim mučeničkom Ivanu Adamiču in Rudolfu Lundru.

Vpisovanje vseh vajencev v obrtno nadaljevalno šolo kakor tudi v obrtno nadaljevalne tečaje se vrši v nedeljo, dne 4. oktobra t. l., od 9. do 11. ure popoldne, v ponedeljek, dne 5., in v torek, dne 6. oktobra t. l., od 6. do 7. ure zvečer v realnem poslopu. Vodstvo obrtno nadaljevalne šole.

Gostilničar v slovenskih Raddeh pri Zidanem mostu — Gschella — je menda strasten nemškutar. Slovenske pesmi v svoji gostilni ne more slišati, pač pa mu dobro teknejo slovenski groši. V svoji gostilni prepoveduje vsako slovensko govorico — bog varuj, da bi še sam govoril slovensko. Slovenci, skrbite, da mu tek po slovenskem denarju preide.

Sodnar Karl Lindl v Raddeh pri Zidanem mostu ima tablo s sa-

monemskim napisom. Prav je tako. Slovenci se vsaj vedno ravnati po tem.

Posnemajmo Slovenci v samobrambi gališke Poljake! Češkoslovenska korespondenca z dne 26. t. m. poroča sledeče: Poljaki v Galiciji bodo bojkotovali do skrajnosti Nemce in njih izdelke. Trgovci popolnoma soglašajo s to akcijo in si pustijo prostovoljno pregledavati fakture od narodne poljske organizacije v dokaz, da nimajo v svojih zalogah izdelkov od Nemcev in iz nemških tovarov. Vsi ti trgovci, ki stijojo prostovoljno pod javno slovensko kontrolo, bodo imeli posebne oznake. Ob enem se bo izdalo letake na poljsko občinstvo s pozivom, da naj ne kupuje nemškega blaga. Tako Poljaki, in isto storite Slovenci! Držimo se najpreje dosledno in pri vsakem izdanem vinarju gesla „Svoji k svojim“, obenem pa delajmo na to, da se naši res slovenski trgovci podvržejo prostovoljno reviziji, katero bi vršil „Narodni svet“ ali pa za to iz zastopnikov vseh obstoječih političnih strank obstoječa komisija, ki bi raztezala svoje delo na mesta in na trgovine na kmetih. S tem dvignemo domačo podjetnost in nehamo množiti tuji, narodnostno nam vedno pogubni kapital. Sedaj je ugodna doba, slovenski trgovci, gajte se in organizujte se v navednem narodnem smislu, naša realna narodnost raste, stegnite roko in vporabite jo v lastno in narodno gmetno korist!

Čitalnica v Šiški. Dne 4. oktobra bi imela biti čitalniška veselica v slovo potrjenim članom, ki morajo k vojakom. Iz oziroma na usmrčenje Lundra in Adamiča ter še v bolnici se nahajajo težko ranjenih, se nameravana veselica opusti.

Na končni postaji železnice Trebnje - Št. Janž je bil v pretekli noči zamazan nemški napis Johanna. Kakor kaže ta slučaj, ljudstvo noče čakati več in je seglo po sredstvu samopomoči. Poklicani faktorji naj kmalu naredijo konec izživljanju z nemško-slovenskimi napisi!

Iz Logatca. Ženska podružnica Ciril-Metodove družbe priredi v nedeljo dne 4. oktobra v hotelu „Kramar“ veselico. Vse kaže, da bo ta prireditel prava veselica. Iz programa se vidi, da bodo uživali posetniki te veselice dovolj zabave. Kdor čuti za C. M. družbo, naj poiti v nedeljo v Logatec, dasi mogoče tudi vabila ne dobi. Vabilo je stranska reč, poglavitno za nas Slovence je — zavednost. In prav v teh dneh pokažimo, da smo vneti za naš mili narod! Radi tega se že tem potom — vabila se kmalu razpošljejo — vlnudno vabijo vsi prijatelji iz bližine C. M. družbe in položne mal dar domu na doma. Na veselo snidenje!

Leguni pri Cerknici se nam piše: Pri nas je že 14 let veliko vojaško strelišče, kamor hodi 27. pešpolk redno vsako leto. Ljudstvo je bilo vedno z vojaštvom zelo prijazno. Vojaštvo je uživalo gostoljubnost, kakršne bi niti med svojimi bratci „Jokelni“. Vojaški krogi to sami priznavajo, dasiravno je vsakemu dobro znano, da je vojaštvo za kmetovalca breme. Tega je sedaj konec. Krvo-prelitje 20. septembra je naše ljudstvo razburilo. V znak žalosti je visela raz cerkveni stolp črna zastava, po vasi pa trobojnice s črnim florom. Slava spominu nedolžnih žrtvi! Vam pa zavedni Notranjci, ki vedno v obilnem številu zahajate v belo Ljubljano po kupčijskih opravkih kličem: Storitve svoje sveto dolžnost!

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani je podarila za ranjenec 20. septembra 300 K, za spomenik padlim žrtvam pa 50 K. — Presrčna hvala za plemeniti čin.

Prememba posesti. Gg. vinarški nadzornik Gombač ter ravnatelj kmetijske družbe Pirc sta prodala svoje posestvo na Trški gori z vinogradi in gospodarskimi pritliklinami vred g. Kriegerju, gostilničarju in posestniku v Krškem.

Sadna in gozdna razstava, ki jo priredi kmetijska podružnica novomeška od 3. do 5. oktobra, se vrši na kmetijski šoli na Grmu in se odprti v soboto 3. oktobra ob 11. dopoldne. Razstava bo odprta ob imenovanih dneh od 8. zjutraj do 6. zvečer. Vstop je prost. Z razstavo je združen tudi sadni semenj in se bo razstavljeno sadje in grozdje na debelo in na drobno prodajalo. Vabimo vse, ki želijo kaj sadja in grozdja kupiti ali se sicer zanimajo za razvoj in napredek naše sadjarje, da si razstavo ogledajo.

Novo razglednice v barvah. Fotograf Josip Rožun v Litiji je izdal jako lepe razglednice v barvah, predstavljajoče savsko sotesko med Savo in Zagorjem. Dobivajo se pri J. R. e. j. u. B. a. h. o. v. u. v Ljubljani na Marijinem trgu.

Vinsko trgovat priredi „Bralno društvo“ v Laškem v nedeljo, dne 4. oktobra ob pol 5. uri popoldan v prostorih „Pivnice“ § 11. a. Laškem.

Slabo je je skupil. Pri zadnjem semnju v Ribnici je neki prodajalec čevljev zabavljaj čez ljubljansko čevljarsko blago, češ da je sam papir. Ljubljanske kramarice s čevlji pa so zavrnile ta očitek z bijočimi dokazi. Slabotne ženske so krepkega moža javno pošteno naklestile, da jih bo pomnil. Ej, ti ljuba konkurenca!

Občinski odbor občine Mošnje je v seji dne 19. t. m. na predlog obč. odbornika Ambrožiča protestiral proti nemškim napisom na postaji Otoče, kakor „Ottotsche“, „Kassa“ itd., ter zahteval samoslovenske, ker so slovenske občine prispevale za to čakališče. — Ker pa Slovenci ne upajo na kakšen uspeh, je nekdo s črno barvo vse nemške napise pobarval.

Iz Hrastnika so poročali, da se je mnogo staršev že premislilo pošiljati še nadalje mladino v nemško šolo. In kako neki ne? Nemec T., ki se je izselil iz Hrastnika, je bil kot uradnik nemškega podjetja menda prisiljen pošiljati svoje otroke v nemško šolo. Ta Nemec je izjavil, da se otroci niso tam ne le nič naučili, ampak še pozabili, kar so se leta prej naučili v slovenski šoli! Dejal je, da bo moral vzeti otroke iz šulferajnske šole ali se pa izseliti... Tudi gospa K. je nameravala iz tega vzroka v prihodnjem letu pošiljati otroke zopet v slovensko šolo, a ker ji je umrl soprog, se je tudi izselila. O mnogih otrocih (zlasti v tovarni) se nam poroča, da jokaje prosijo starše, naj jih dajo zopet v slovensko šolo, žal, mnogo staršev si ne upa tega storiti, boječ se svojih gospodarjev. Mi pa vemo, da je ta strah prazen, saj je tudi g. Burger človek in kot človek pač ne bo niti za vinar škode napravil nikomur, ki bo iz ljubezni do otrok preziral nemško šolo. Mnogo staršev je tudi mnenja, da ne morejo vzeti otrok več iz nemške šole, če so bili že lani tamkaj. To je napačna misel! Kadar hočete, lahko premenite šolo in če bode te vi in vaši otroci s spremembo zadovoljni, bo to naše največje veselje!

Požar. V torek, 22. t. m. začelo je goreti pri dveh posestnikih v Goriški vasi občine Smarjeta. Ogenj se je z vso naglico razširil na dvoje gospodarskih poslopj, katere je popolno uničil. Pogorela sta tudi dva kozolca in en svinjak. Uničenih je bilo tudi čez 60 veder češpelj, ki so bile pod kozolcema pripravljene za žganje. Ker je zgorela vsa krma in nekaj žita, se ceni škoda na 20.000 K, ki bo le malo pokrita z zavarovalnino. Pogorela sta tembolj obžalovanja vredna, ker sta pred 8 leti pogorela popolnoma in sta si stanje in drugo šele na novo postavila. Ogenj je divjal grozno. Užigala so se že druga poslopja. Ako bi se bil ogenj začel širiti, zgorela bi bila pač cela na kupu stoječa vas. Nevarnost je bila tem večja, ker ljudi sploh ni bilo doma. Vse je bilo po vinogradih. Da se je zadržala večja škoda, pripomogla je vrla požarna bramba iz Škocijana pri Mokronogu, ki je bila takoj na licu mesta in je z res obudovanja vredno spretnostjo in ob hudem naporu lokalizira ogenj na že goreče predmete. Hvala ji!

Iz Sv. Križa pri Trstu. Izmed vseh vasi tržaške okolice se pridelja pri nas največ vina in sicer sladkega „prosekarja“ kakor tudi črnega takozvanega „brzamina“ ki je kaj zdravo ter se ohrani dolgo časa. Vino je v naši veliki vasi glavni in malone edini pridelek revnega kmetovalca. Še pred par leti so prišli takoj po trgatvi kupci s Kranjskega in od drugod k nam kupovat vino. Zadnji čas so pa odjemalci iz neznanega vzroka skoro povsem izostali. Mogoče, da niso bili tu pa tam z vinom zadovoljni? Če je temu tako, jako obžalujemo. Uvaževati pa je treba, da se je tukaj zadnji čas marsikaj v tem oziru obrnilo na bolje. Tukajšnji vinorejci so sprevideali, da le z izvrstnim vinom je mogoče konkurirati, zato so začeli z vinsko kapljico umneje postopati. Vabi se torej gostilničarje in vinske kupce s Kranjskega in drugod, da nas blagovolé v obilnem številu obiskati in naše vino poskusiti. Prepričani naj bodo, da jim bomo postregli s pristno kapljico svetovno-znanega „prosekarja“ kakor tudi z okrepčujočim „brzaminom“. Trgatev se pri nas prične dne 30. septembra in par dni pozneje se bode „prosekar“ že oddajal kupcem. Vinska letina bode glede kvantitete in kvalitete prav dobra, ker je bilo vreme za trto jako ugodno. Pokazalo se je tudi, da so naša vina mnogo boljša za izvoz, nego marsikatera druga. — Ker nam je mnogo ležeče na tem, da bodo kupci po zmernih cenah res dobro postreženi in da nas v prihodnje zopet zadovoljni obiščejo, naj se vsakdo, ki želi kupiti vino, obrne do društvenega kramarja Ivana Košuta, stanujočega v Sv. Križu št. 6. Ta mož bode brezplačno vsakega vinskega kupca informiral, pri katerem vinorejcu se dobé najboljša in najbolj zanesljiva vina. Pričakujemo in prosimo torej za mnogobrojni obisk od strani vinskih odjemalcev.

Prva žrtev „Izgrediv“.

Pred kazenskim senatom tukaj-
njega deželnega sodišča stoji danes
— po raznih taticah, poneverjalcih in
drugih enakih zločinih — „zločinec“,
nad katerega „zločinom“ se „mora
zgrajati ves kulturni svet“ — dobro
petnajstleten fantič, suh, bled, z
angino v grlu, katero je dobil pri
aretaciji vsled prehlajenja v policijski
stražnici, obtožen, da je zagnal v
soboto, dne 19. t. m., oreh debel
kamenček za dragonsko patruljo,
zakrivil zločin javnega nasilstva, ker
je motil vojaštvo v izvrševanju nje-
govih dolžnosti pri vzdrževanju jav-
nega miru in reda. Obtožnica pravi,
da je Josip Kadunc, tiskarski va-
jenec v Blaznikovi tiskarni, sam pri-
znal, da je vrzel kamen, češ, da je bil
našutnan po drugih demonstrantih in
da mu je celo nekdo obljubil desetico
za to. Kazenski senat je sestavljen
takole: kot predsednik nadsvetnik
Polo, votanti nadsvet. Andolšek,
svet. Koblar in tajnik dr. Moho-
rič, zapisnikar Kandare; državno
pravništvu zastopa dr. Neuberger.
Zagovornik dr. Triller.
Obtožnica pravi torej, da je vrzel
kamen na dragonsko patruljo, ki je
prihajala po Marije Terezije cesti
mimo Figovca na Dunajsko cesto,
vsled česar ga je stražnik aretiral.
Ko so Kadunca na policijski straž-
nici preiskali žepa, so našli pri njem
še en kamen, debel za oreh. Z ozi-
rom na sedanje razmere da je to
Kaduncevo dejanje obsojati tem
strožje, ker je mogel zavesti tudi
drugo obdobje k dejanskemu na-
padu na mir in red vzdržujoče vo-
jaštvo.

Kadunce izpove, da je rojen dne
6. svečana 1893 v Ljubljani, kat. vere,
samski, tiskarski vajenec. Pohajal je
5 let ljudsko, 1 leto obrtno šolo in
1 leto realno. Stanuje pri svojih star-
ših v Spod. Šiški, oče je železniški
čuvaj. Dosedaj ne kaznovan.

Dne 19. t. m. je, slišavši, dase
vrše velike demonstracije v mestu,
šel približno okrog desete ure od
doma po Marije Terezije cesti v mesto
iz radovednosti. Pri spomeniku sv.
Trojice je stalo več obdobja, de-
monstrantov, ki da so razgrajali. Ne-
kaj demonstrantov pa je bilo v Dal-
matinovi ulici. Pri Schneider-Verov-
škovi trgovini so domobranci zastra-
žili Dunajsko cesto. V tisti zmešnjavi
je tudi on pobral kamen in ga vrzel
za dragonce, ki so jahali ob desni
strani Marije Terezije cesti mimo Fi-
govca. Kamen je padel kakih deset
korakov za dragonce na tla, ne da
bi bil zadel koga. Ni imel nobenega
slabega namena, hotel je demon-
strirati. Na vprašanje predsednikovo,
kaj razume pod demonstracijo, pravi,
da pač hrup. Fantič se vidi, da je
ves zmešan. Na predsednikova vpra-
šanja odgovarja zdaj tako, zdaj tako,
ne dosti drugače, kakor otrok, ko ga
mama kara, ker je izmaknil košček
sladkorja. Za poslušalce so predse-
dnikova vprašanja naravnost mučna.
Odločno pa zanika, da bi bil imel
namen ovirati dragonce v izvrševanju
njihove službe, sploh da bi bil imel
namen metati v dragonce.

Zaslišita se nato kot priči pod
prisoje magistratni komisar Švigelj
in mestni stražnik Gerlovič. Švigelj
je dal aretirati Kadunca in Gerlovič
ga je aretirat odpeljal na stražnico.
Švigelj izpove, da je šel tedaj na-
povedovat policijsko uro v kavarno
„Evropo“. Ko je prišel iz kavarne,
je videl fantiča z namerjeno roko,
kakor bi hotel kaj zagnati ter je vsled
tega opozoril stražnika Gerloviča, da
naj fantiča aretirata. Videli ni, da bi
bil Kadunc kaj vrzel. Potrdi, da so
bili dragonci daleč proč. Drugi ljudje
so bili mirni. Stali so med spomeni-
kom in kavarno.

Stražnik Gerlovič izpove, da
je pač videl, da je fantič zamahnil z
roko, kakor bi bil vrzel kamen, videl
pa ni, ali je v resnici kaj vrzel. To
se je zgodilo ravno tedaj, ko je prišla
dragonska patrulja mimo. Na magi-
stratu v stražnici se je našel v Ka-
duncevem žepu kamen, debel za oreh.
Priča najodločneje zatrjuje, da je Ka-
dunc stal popolnoma sam na pločni-
ku Dunajske ceste poleg spome-
nika Sv. Trojice, vsi drugi ljudje so
bili pred spomenikom. Nihče drug ni
metel. Ljudje so bili popolnoma mirni.
Odločno trdi, da je Kadunca videl
zamahniti z roko, ko je bila dragons-
ka patrulja mimo njega, da je, če
je vrzel res kamen, vrzel za
dragonce, ne pa proti njim! Na
vprašanje braniteljevo, ali so dra-
gonci opazili, da je Kadunc
vrzel kamen, odgovori priča, da
se od dragoncev ni nihče ozrl.
Nadalje pravi, da je bilo na licu
mesta malo ljudi in ni bilo nikakega
razpoloženja za to, da bi se dragonce
napadla dejansko. Patrulja ni jahala
preko ceste, temveč v zastopu po
dva in dva, spredaj vodja, jahala pa
je ob desni strani ceste. Predsednik
prečita nato navrstnost spričevalo,
ki ga je izdala občina za Kadunca
in je za obtoženo prav ugodno.

Državni pravdnik vstane
nato in stavi svoj prvi predlog, da
naj se obravnava predloži, da se za-
sliši ona dragonska patrulja, ali je
bila tedaj — v nevarnosti. Dr. Tril-
ler odločno oporeka, da bi se ugo-
dilo temu predlogu, ker predlog ni-
kakor ni sposoben, da bi pripomogel
do večje jasnosti kakor jo je podala
izpovedba priče Gerloviča, iz katere
je popolnoma jasno razvidno, da de-
janje Kaduncevo ni moglo zapeljati
drugega obdobja k demonstracijam.
Dragonci pa so imeli tudi intenzivno
službo in se gotovo ne bodo mogli
spominjati takih malenkosti. Pač pa
bi moglo vse to situacijo šele bolj
pomotiti in dovesti do tega, da bi se
obtoženo sodilo na podlagi vse dru-
gačnjih predpostav, kakor so pa v
resnici. Predlog je popolnoma brez-
pomemben in sodni odbor naj ga
odkloni. Državni pravdnik trdi nato,
da so bili dragonci šele prvi dan
v službi, da torej niso bili tako s
poslom obteženi in izmučeni, da ne
bi se mogli spominjati tega dogodka.
(Kaj pa Koslerjevo pivo, ali ni nič
vplivalo? — Op. poročevalca). Dr.
Triller odgovarja, da je tu pač do-
volj jasna izpoved Gerlovičeva, ki
trdi, da se izmed dragoncev nihče ni
ozrl. Gerlovič še izpove na to, da
je ta čas več dragonskih patrulj bilo
na licu mesta, da ni mogoče določiti,
katera ravno je bila ta patrulja. Se-
nat odide nato v posvetovalnico in
po precej dolgem promoru naznani
predsednik, da se je ugodilo predlogu
državnega pravdnika in se obravnava
preloži na 4. uro popoldne, temu zo-
pet ugovarja drž. pravnik, češ, da ni
mogoče tako hitro dobiti one patru-
lje. Končno se vendar določi 5. uro
za nadaljevanje, ko je predsednik
svetoval drž. pravdniku, da naj
se ta le končno obrne na vojaško
oblast. Dr. Triller je predlagal,
da naj se postavi obtoženo na svo-
bodo, čemur ugovarja drž. pravdnik,
češ, da se izgrediv ponavljajo in da
more priti do kakih kolizij. Dr.
Triller je mnenja, da Kadunce pač
ne bo vplival na dragonce; vzlic temu
se obtoženo odvede nazaj v zapor.

Kdor je videl tega ubožčka, se
mu je moral v znesenici zasmiliti v dno
srca. Ves objokan je prosil svojega
zagovornika, da naj mu pomaga. Ko
mu je ta ljubeznivo prigovarjal, da
naj se le pomiri, potem se je neko-
liko potolažil.

Pripomnimo naj še, da se je v
sodni dvorani pokazal tudi poroče-
valec graških nemških listov, neki
Januschowski, ali kako se imenuje.
Vedel se je oblastno, preširno se sme-
jal, in da pokaže vso svojo „kunst“,
celo šel prosit državnega pravdnika,
da naj mu posodi kazenski zakonik.
Pa menda vendar že ni kar naprej
obsojil ubogega Kadunca v smrt na
vešalih! — O izidu obravnave poro-
čamo jutri.

Telefonska in brzojavna poročila.

Idrija 29. septembra. Iz poslopja,
kjer je napisal in razsvetlil Penco
izjavljajoči „Glück auf“, je bil snoči na
mirne izprehajalce vržen debel ka-
men. Razburjenje velikansko.

O ljubljanskih dogodkih.

Dunaj, 29. septembra. Jutri zve-
čer prirede dunajski Čehi v X. okra-
ju shod, na katerem bo Etbir Kri-
stan govoril o ljubljanskih dogod-
kih.

Ministrski svet.

Dunaj, 29. septembra. Ministr-
ski svet je imel danes ob polu 3. sejo,
na kateri se je razpravljalo o polo-
žaju v češkem deželnem zboru in do-
godbah v Ljubljani. Minister Prašek
se je pripeljal k seji iz Prage, mi-
nister Derschatta pa iz Libere.

Demisijska čeških ministrov?

Dunaj, 29. septembra. Češki mi-
nister — rojak Prašek se je izrazil, da
bosta on in trgovinski minister dr.
Fiedler primorana izvajati skrajne
konsekvence in odstopiti, ako Nemci
ne odnehajo od svojega skrajno šovi-
nistiškega stališča.

Nemci in vlada slišijo travo rasti.

Dunaj, 29. septembra. »Die
Zeit«, oficijozno glasilo Beckove vla-
de, piše z vso resnostjo, da je prava
povzročiteljica ljubljanskih dogod-
kov — velikosrbska propaganda.
Pravi, da je utemeljen sum, da so pri
ljubljskih dogodkih imeli svoje
prste vmes faktorji, ki so v zvezi z
velikosrbsko propagando. Z ozirom
na ta sum so tudi poslali z Dunaja po-
licijske agente in detektive v Ljub-
ljano, da zasledujejo to državi nevar-
no gibanje. Iz zanesljivega vira se je
baje tudi izvedelo, da je 5 do 6 srb-
skih emisarjev iz Beograda na potu
v Ljubljano. Policijski organi so do-
bili ukaz, naj jih takoj izsledijo ter
jih odnesejo kot »nadležne tujece«
čez mejo. (Da so te bajke plod bujne
domišljije židovskih šmokov, pač ni
treba naglašati. Opomba uredn.)

Sankcionirani zakon o državnih
uslužbenih.

Dunaj, 29. septembra. »Wiener
Zeitung« priobčuje sankcioniran za-
kon o zboljšanju plač državnim
uslužbenim. Zakon stopi v veljavo
1. oktobra t. l.

Poskušeni umor.

Dunaj, 29. septembra. Sedemin-
dvajsetletni Cwiklinski je pred pa-
lamentom petkrat iz revolverja
ustrelil na mimo njega idočega dekleta.
Ranil ni nobene. Dal se mirno areti-
rati. Najbrže je umorjen.

Narodnjaki! Prispevajte za Trubarjev spomenik!

Meteorološko poročilo.

čas	stanje	tempera-	vetrovi	nebe
opazovanja	barometra	tura v		
v mm	° C			
28. 9. zv.	741.1	12.9	sl. szah.	jasno
29. 7. zj.	743.5	7.0	sl. jvzh.	megla
2. pop.	742.6	10.0	sl. szah.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 14.9,
norm 13.1. Padavina v 24 urah 0.0 mm

Najboljša pitna voda

kadar preči nevarnost epidemije, je v
takih slučajih čisto skušana, od medi-
cinskih avtoritet vedno priporočena.

V njej se ne nahajajo nikake organske
substancije ter je zlasti v krajih, kjer je
studenca ali vodovodna voda dvomljive
kakovosti, najprikladnejša pijača. 129-2

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju
in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
specerijah, vinskih in delicatessnih trgovinah.

Zahvala.

Podpisani odbor se najljubše za-
hvaljuje častitli damam za prireditve bufeta,
velečenjem gg. igralkam in gg. igralcem,
slavnemu salonskemu orkestru, velečenjem
gg. pevcev in sploh vsem, ki so s sodelo-
vanjem in prispevki pripomogli do tako
ugodnega uspeha.

Odbor dol. podružnice „Prosvete“.

Zahvala.

Prostovoljno gasilno društvo v
Višnji gori se prav iskreno zahvaljuje
častiti duhovščini v Višnji gori za
blagoslov novega gasilnega doma in
vsem tistim, ki so darovali za po-
doro, bodisi z denarjem bodisi z do-
bitki. — Obenem se zahvaljuje pro-
stovoljnemu gasilnemu društvu na
Vel. Loki pri Trebnjem, gasilnemu
društvu v Trebnjem in gasilnemu
oruštvu v Novem mestu, za obilo
udeležbo otvoritve novega gasilnega
doma v Višnji gori, ter klič vsem
skupaj „Na pomoč“!

Odbor.

Josip Kónig, stavbnik, nazna-
nja v lastnem in v imenu svoje so-
proge Emilije vsem sorodnikom,
prijateljem in znanec prežalostno
vest o smrti svojega iskreno ljublje-
nega otroka

Josipa

učenca III. razr. ljudske šole,

ki je po dolgem, jako mučnem trplje-
nju danes, 29. t. m., previden s sv.
zakramenti za umirajočega, v starosti
10 let bil poklican v boljše življenje.
Pogreb bo v četrtek, 7. oktobra
ob dveh popoldne iz hiše žalostne
Wolfve ulice št. 6 na pokopališče
k Sv. Križu.

Prosim tihega sožalja.

V Ljubljani, 29. sept. 1908.

Zahvala.

Tugepolna rodbina Lunder se tem potom najiskrenejše zahvaljuje
prečastitemu gospodu dr. Jeršetu, ki je nepozabnemu

Rudolfu

ob njega zadnjih trenutkih podelil joko-
jačo še zakrament sv. poslednjega
oljja. Istotako najpriščneje zahvala spoštovani gospe Biziljevji, gostil-
ničarki pri „Kolovratu“, katere edina je svetila umirajočemu in katere
solze so, padajo na blede obličje nesrečne žrtve, izvabile še zadnji
vzdihljaj ubogemu trpinu.

V Ljubljani, dne 28. septembra 1908.

Išče se izurjen mesarski pomočnik

z dobrimi izpričevanji. Nastop 1. okto-
bra ali pozneje. Zglasiti se je takoj.
Kje, pove upravnistvo „Sloven-
skega Naroda“.

3476

Zahvala.

Podpisani Anton Koprivšek,
železniški uslužbenec in his. posestnik
v Kočevju se tem potom najtopleje
zahvaljuje preblagorodnemu gosp.
Antonu Kaježu, veletržcu z vinom
v Kočevju, s čigar pomočjo sem do-
gradil v Kočevju čedno hišico, ne da
bi imel vinar svojega denarja. Za-
hvaljujem se tudi gosp. Francu Al-
tenrutherju in drugim, ki so v moji
odsotnosti nadzorovali gradnjo hiše
in mi še na drug način šli na roko.

Z odličnim spoštovanjem vdani

Anton Koprivšek 3488

hišni posestnik v Kočevju št. 252.

Poslano*

Dne 21. t. m. je navedel „Slo-
venski Narod“ med tistimi obrtniki
in trgovci, ki podpirajo „šudmarko“
in „nemški sulferajn“, tudi moje ime.
Pozivljam tistega, ki si je to izmislil,
naj mi dokaže, da sem daroval naj-
manjši znesek za „nemški sulferajn“
in pripravljen sem darovati stokratni
znesek Ciril-Metodovi družbi. To mi
je mogel storiti samo iz kupčijskih
vzrokov kak hudooben človek. Že 35
let sem obrtnik-vrtnar in sem si z
vzorno postrežbo pridobil zaupanje
povsod. Čeprav ima v tem pogledu
trgovci in obrtniki težavno stališče,
sem vendar vsekdar zadoščal narod-
nim dolžnostim. Že nad 25 let sem
član „Sokola“ in tudi nisem odrekel
nikoli, kadarkoli so narodna društva
pobirala dobitke za veselice. To vse
lahko dokažem in izhaja torej iz tega,
da sem po krivici prištet med po-
pornike „nemškega sulferajna“. Tudi
nisem nikdar obiskaval nemških ve-
selic; kdor ve nasprotno, naj mi
dokaže.

3485

V Ljubljani, 29. sept. 1908.

šlois Korsika

umetni in trgovski vrtnar in hiš. posestnik.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

6dprto pismo*

gospodu Bürgerju, imetniku tvrde
C. Holzer

v Ljubljani.

Na poziv nekaterih gosp. članov
ondotne nakupne zveze za katero vo-
dite Vi korespondenčni posel, dovo-
sem si dne 23. aprila t. l. Vam po-
dati slovenski pisano ponudbo za več
vagonov kristalne sode z vlnudno
prošnjo, da blagovolite ta ofert pred-
ložiti pri prvi seji te zveze.

Ker sem čakal delj časa zaman
na vsakršen odgovor oziroma poro-
čilo dovolil sem si dne 14. majnika
t. l. pod rekomandiranim kuver-
tom na Vaš naslov, urgirati to mojo
ponudbo ter prositi opetovano blago-
hotnega odgovora.

Vsega tega pa do danes nisem
dobil od Vas ter mi blagovolite po-
jasniti vzroke, zakaj niste na moje
priporočeno pismo dali v smislu trgov-
skega takta nikakega odgovora in
drugič, zakaj tega mojega oferta sploh
niste predložili pri nobeni seji gg.
kolegom?

Izvolite mi na to dvojje vprašanj
točno odgovoriti ker sicer smatram,
da ne razumete toliko dostojnosti, da
se vsaj na priporočeno pismo da od-
govor in da ste imeli posebne vzroke
moje ponudbe ne predložiti in sicer
vsled mojih slovenskih kolegov te
nakupne zveze, ki so mi obljubili
svoje priporočanje in uvaževanje.

Velepoštovanjem

Ignac Fock,
parotovarna za milo, surovi marga-
rin in kristalno sodo.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

Brivski pomočnik

se takoj sprejme pri Ivanu Potu-
šku, brivcu v Kranju.

3474-1

Izjava.

Ker se po Ljubljani širijo govo-
rice, da je modna trgovina A. Vivod-
Mozetič nemška tvrda, zato izjavlja
podpisana tvrda, da so vse take go-
vorice laž in da se bode proti širite-
ljem teh govoric postopalo na pri-
stojnem mestu.

Modna trgovina s klobuki A.
Vivod Mozetič je narodna, sloven-
ska tvrda.

3470-2

Obenem obveščam slavno občin-
stvo, da se je ondi izvršujoča pro-
daja tobaka opustila z današnjim
dnem.

J. Vivod-Mozetič.

Gostilna se da takoj v najem

v Spodnji Šiški, Vodnikova cesta
št. 88

3471-1

Vpraša naj se pri biš. gospodarju.

Delež

narodnega, dobro vpeljanega podjetja,
ki nese 10% čistega dobička, se
proda zaradi družinskih razmer.

Pojasnila v uprav. „Slovenskega
Naroda“.

326-6

Učitelj išče za tekoče šolsko leto

meblirano sobo

s posebnim vhom.

Ponudbe na upravnistvo „Slov.
Naroda“.

3485-1

Izurjene 8481-1

šivilje in učenke

sprejme takoj Minka Bočkalj, šil-
vilja v Kolodvorskih ulicah št. 35.

2 čevljarska pomočnika

se sprejmeta takoj v stalno delo
pri Antonu Stirnu v Spod. Šiški
št. 22.

3480-1

!! Pozor, peki !!

Proda se po nizki ceni še skoro nov
stroj za žemlje, police in
druga pekarska orodja
v Št. Vidu na Dolenjskem št. 16.

Proda se

v Št. Vidu na Do-
lenjskem, pripravna
za vsako obrt ali ka-
kega vpokojenja, ob-
stoječa iz 3 velikih in
2 majhnih sob, 2 kuhinj in 2 kleti,
vse v najlepšem stanju, zraven lep,
prostoren sadni vrt, ob katerem teče
voda.

3478-1

Natančneje se izve pri lastniku
v Št. Vidu na Dolenjskem št. 16.

Pozor, vinski trgovci!

V Sv. Križu pri Trstu se pri-
čne vinska trgatve dne 30. septem-
bra t. l. Ker je v obilici popolnoma
dozorelega grozdja, obeta biti sladki
„prosekar“ neprekosljiv in tudi
„brzamin“ izboren. Vabijo se torej
vinski odjemalci, da nas obiščejo v
mnogobrojem številu. Vsakemu do-
šlec bode brezplačno na razpolago
društveni krčmar Ivan Košuta v Sv.
Križu h. št. 6. Cene zmerne!

3487

Več kriških vinorejcev.

Trgovska hiša

z enim nadstropjem, v najboljšem
stavbnem stanju, na zelo ugodnem
prometnem kraju v Sav. dolini, na
razpotju treh krajnih cest, se prod.

V hiši je dobro obiskovana tr-
govina z mešanim blagom, velika
gostilna s pravico žganjetoča, c. kr.
prodaja duhana in c. kr. poštni
urad. Poleg hiše je novo gospodars-
ko poslopje, ledenica, kegljišče
in velik vrt.

3477-1

Ponudbe pod „lopa prilika“ na
upravnistvo „Slov. Naroda“.

Sprejme se takoj pod ugodnimi pogoji

trgovski pomočnik

manufakturne stroke, zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. 3463-2

Naslov pove uprav. „Slovenskega Naroda“.

Gostilna

na Turjaškem Trgu št. 1 (bivši „Katališki dom“) se da v najem s koncesijo vred na takoj ali za november t. l. 3439-3
Več v pisarni Filipa Supančiča, stavbnika v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 18.

Reza Hubmayer

vključno naznanja, da se prve dni oktobra prične redni pouk na njenem 3490-1

od visoke c. kr. vlade potrjenem učilišču, na katerem se bode poučevalo: risanje krojnih vzorcev, pri krojevanju in izdelovanju ženskih in otroških oblek po najboljšem, do sedaj nedosežnem sistemu.

Natanljivejša pojasnila in sprejem učenek vsak dan in sicer od 6. do 7. zvečer ali pa pismeno na naslov:

Reza Hubmayer, učiteljica krojnega risanja. Kongresni trg 6, 2. stop., 1. nadst.

Hotel „Ilirija“ v Ljubljani

Kolodvorske ulice.

3 minute od južnega kolodvora. — Telefon št. 163.

Podpisana dovoljuje si slavnemu občinstvu vključno naznaniti, da so vsi restavracijski prostori hotela „Ilirija“ popolnoma prenovljeni, ter da je pred vsem za točno in solidno postrežbo čestitih gostov preskrbljeno.

Priporoča se priznana dobra kuhinja ter najboljša pristna domača in tuja vina. Izborna vedno sveže delniško in plzensko pivo. — Vina v buteljkah vseh vrst. 3484-1

Sprejema se opoldanski in večerni abonent na hrano. Slavna narodna društva, korporacije, klubi, plesne družbe se opozarjajo na pripravne salonske prostore za prireditve zborovanj, veselice, društvenih večerov, banketov, ženitvanj itd.

Potujočemu občinstvu so na razpolago udobno urejene, najelegan-nejše sobe za tujece. — Zmerne cene. — Solidna postrežba.

Za mnogobrojen obisk se vključno priporoča

Marija Novak, hotelirka

Št. 204/pr. 3492-1

Sekundarske službe.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti

— tri mesta sekundarjev —

in sicer dve mesti takoj, eno mesto pa s 1. januarjem 1909. Z vsako teh služb je združena letna plača 1200 K in 20% draginjska doklada. Poleg tega uživa vsak sekundarij prosto stanovanje in srano v deželni bolnici po I. razredu ali eventualno mesto hrane relutum v letnem znesku 800 K. Sekundarij ne sme biti oženjen, ne sme izvrševati zunanje privatne prakse ter mora stanovati v deželni bolnici. Prosilci za eno razpisanih mest naj predložijo svoje s krstnim listom, o dokazili o doktoratu medicine, o eventualnem dosežanju službovanju ter z znanju slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje.

do 20. oktobra 1908

vodstvu deželnih dobroteljskih zavodov v Ljubljani. V slučaju pomanjkanja prosilcev z znanjem slovenskega sprejme se tudi take, ki so zmožni kakega drugega slovanskega jezika poleg nemščine.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 28. septembra 1908.

A 153/8.8. 3483

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Idriji je po prošnji dedičev po Janezu Martinšku v Žirovskem vrhu na prodaj po javni dražbi sledeča v zapuščino imenovanega zapustnika spadajoča nepremičnina, za katero se je ustanovila pristavljena izključna cena in sicer zemljišče vl. št. 1, k. obč. Žirovski vrh v celoti ali na kose:

A. v celoti za ceno	10756 K 19 v
B. na kose	
1. stavbišče par. št. 101 s hišo, hlevom, 2 kozolcema in kaščo vred za ceno	1155 „ — „
2. gozd par. št. 6 za ceno	865 „ 97 „
3. senožit „ „ 7 „ „	843 „ 04 „
4. njiva „ „ 9 „ „	3252 „ 81 „
5. gozd „ „ 11 „ „	864 „ 38 „
6. pašnik „ „ 12 „ „	31 „ 18 „
7. senožit „ „ 13 „ „	56 „ 84 „
8. gozd „ „ 16 „ „	238 „ 89 „
9. senožit „ „ 17 „ „	293 „ 68 „
10. gozd „ „ 19 „ „	533 „ 96 „
11. pašnik „ „ 21 „ „	50 „ 14 „
12. senožit „ „ 22 „ „	128 „ 32 „
13. „ „ 23 „ „	129 „ 92 „
14. pašnik „ „ 24 „ „	69 „ 31 „
15. „ „ 25 „ „	310 „ 25 „
16. gozd „ „ 26 „ „	1880 „ 85 „
17. „ „ 27 „ „	51 „ 65 „

Dražba se bo vršila dne

15. oktobra 1908 ob pol 12. dopoldne

na licu mesta v Žirovskem vrhu št. 1.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodno hrambo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču oddelek I. ali pa pri dražbi.

C. kr. okr. sodišče v Idriji, odd. I.

dne 21. septembra 1908.

Mesečna soba

velika, svetla, s posebnim vzhodom, na vogalu Rimake in Bleiweisove ceste, se odda. 3465-2
Več se izve v trafiki tam.

Na prodaj je po ugodni ceni v bližini kolodvora

hiša v Ljubljani

s šestimi stanovanji in vrtom. Poizve se v upravnistvu „Slov. Naroda“. 3440-3

2 soda

po 30 hektolitrov 3392

prav dobro ohranjena, ima napredaj J. Zorman, trgovec s vinom v Sp. Šiški pri Ljubljani, telefon št. 263.

Mesarskega pomočnika

2 učenca 2

sprejme takoj Ivana Košenina, mesar, Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 6. 346-6

Sprejme se

trgovski pomočnik

v trgovino z mešanim blagom na deželi, več slovenske in nemške ter dober prodajalec.

Kje, pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 3449-2

Na Dolenjskem dobro vpeljan

zastopnik

išče za omenjeni rajon zmožne narodne trdnice in sicer špecerijske stroke.

Ponudbe nasloviti je na upravnistvo tega lista pod šifro „Svoji k svojim“. 3457-2

Nova hiša

z velikim vrtom, iz katerega se proda za 800 K na leto, in ki ima vpeljana špecerijsko trgovino, poleg te se lahko dobi gostilna in trafika, stoji na najlepšem prostoru v novem delu Ljubljane, se proda. Gotovine ni treba velike. 3326-6

Pojasnila daje J. Toni, mesar, Lingarjeve ulice v Ljubljani.

Krepak deček

kateri je dovršil vsaj 3. razred srednjih šol, se sprejme kot

praktikant

v večjo trgovino v Ljubljani.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 3456-2

Dobro obiskana

gostilna

z lepimi lokali, blizu kolodvora, v zelo lepem trgu blizu Celja, se takoj da v najem. Redi se lahko dosti živine. Treba je denarja 6000 K. Pisma naj se pošiljajo: „poste restante Celje št. 3000“. 3450-2

Želod

in 3464-2

smerekove storže

za časa zrelosti kupuje vsako množino R. & E. Rooss nasl. Kranj.

Nova hiša

v Krškem z vrtom in v bližini 6 oralov vinograda, travnikov in gozda se takoj proda. Hiša je na lepem prostoru zraven meščanske šole in farne cerkve. 3430-3

Pojasnila daje lastnik Josip Strgar, posestnik v Krškem št. 45.

Takoj se sprejme tudi

kleparski pomočnik

Proda se

posestvo

v konjškem okraju na Štajerskem. Posestvo, h kateremu spadata dve solidno zidani hiši in 2 gospodarski poslopji, meri 20 oralov redovite zemlje in je posebno pripravnost za živino, sadje in vinorejo. Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 3468-2

Dobro izurjena

prodajalka

mešane stroke, večša slovenskega in nemškega jezika, z večletnim do- brim izpizovalom, želi premoniti službo v kako manufakturno trgo- vino v mestu ali pa za prvo moč na deželi. 3389-3
Ponudbe pod „trajno“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Pozor!

Dovoljujem si vključno naznaniti vsem cenj. p. n. gosp. trgovcem in pekovski mojstrom v mestu in na deželi, da sem začel izdelovati

prave žitne drože (presgerm).

Ker do sedaj ni bilo domače trdnice, primorani so bili trgovci in pekovski mojstri naročevati od tujih, nam Slovincem sovražnih trdnic in to me je napotilo, da sem odprl izdelovanje žitnih drož, za katere jamčim za njih izbornost in zdržljivost, kajti ostanejo 8 dni sveže in se ne pokvari. 3473

Za točno in solidno postrežbo je kar najbolje preskrbljeno.

Cene so sledeče: za kg franko Ljubljana 88 v, K 1 in K 1-20.

Slovinci, podpirajte to domačo trdnico!

Za obila cenj. naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

Josip Kadunc

izdelovalec žitnih drož

Ljubljana, Cojzova cesta št. 9.

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si slav. občinstvu najvključneje naznaniti, da sem v popolnoma prenovljenih prostorih v hiši gospe

J. Košiček, Florijanske ulice 17

otvoril 26. t. m. trgovino s specerijskim in mešanim blagom.

Slavno občinstvo zagotavljam, da bodem vodil trgovino na naj-solidnejši podlagi, ter se bodem potrudil vedno s svežim blagom ter z nizkimi cenami v vsakem oziru kar najbolje postreči.

Priporočajoč se za obilni obisk beležim z odličnim spoštovanjem

3489-1

Jos. Boltar.

Št. 46.

3472-1

Razglas.

Za preložitve okraj. ceste Zatičlana-Krka pri Gabrovščici in Mu- ljavci, ter za korekturo dež. ceste pri Gabrovščici na okroglo 15.800 K, oziroma 4.800 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do 15. ok- tobra t. l. ob 12. uri opoldne podpisaneu cestnemu odboru.

Ponudbe katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dopo- slati je zapečatene z nadpisom: „Ponudbe za prevzetje gradbe okrajne in deželne ceste pri Muljavci in Gabrovščici.“

Ponudbi mora biti dodana izrečno izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini, in da se jim brezpogojno vkloni.

Razven tega je dodatki kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Cestni odbor si izrečno pridrži pravico, izbirati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo po- nudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri podpisnem okraj. cestnem odboru.

Okrajni cestni odbor Višnja gora.

Št. Pirnat, načelnik.

Oes. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.):

5-50 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel. (ob ne- deljah in praznikih do Trbiča).
7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel., Beljak čez Po- drožico, Celovec, Prago.
7-07 utraj. Osebn. vlak v smeri: Gro- suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-26 predpoldno. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.
11-38 predpoldno. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbič, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro- suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbič, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Gro- suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je- senice, Trbič, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
7-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Same ob nedeljah in praznikih.)

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.):

6-56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka (juž. žel., Trbič, Jesenice, Gorice, Trsta, Tržiča).
8-34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža- Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-22 predpoldno. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbič, Gorice drž. žel., Jesenice, Tržiča.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
3-56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbič, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice, Tržiča.
6-50 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža- Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbič, Celovca, Beljaka (čez Pod- rožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice, Tržiča.
11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiča, Ce- lovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

6-46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldno. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Same ob nedeljah in praznikih.)

(Odhod in prihodi so označeni v srednje- evropskem času.)

G. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

